

קונטרס

האמת למבקשיה

בענין החומש פשוטו של מקרא

כמוכן שהקונטרס אינו מהווה הסכמה לחומש, ובקרוב בעזהשי"ת יתענגו כלל
ישראל עם החומש המתוקן כהוראת הבד"ץ ובהסכמתם.

לכל הערה והארה: pshuto1234@gmail.com

הקדמה קצרה

היות ומתפרסמים מכתבים של רבנים, חדשים לבקרים, בענין החומש, ולמרבה הצער כשבאנו לרבנים [שחתמו מבלי לשמוע את הצד השני], לחלק מהם היה המענה בפיהם שהם אינם מכירים את החומש כלל, מסתמכים הם על חתימות אחרות של רבנים [שגם הם אינם מכירים את החומש], וכל זה הוא בעטיית אינשי דלא מעלי שברשעות כל יתואר [ועוד יפורסם ב"ה] מביאים בפני הרבנים חצאי ציטוטים שרובם ככולם אין להם שום בסיס ובשקר יסודם, וכך מצליחים הם להוציא חתימות בעורמה, ושופכים הם דם נקיים, נקיי הדעת שבירושלים.

וכאשר תשאלו מה עם מכתב חזרה? התשובה כואבת: כשמגיע חלק החזרה, הם כבר מפחדים...

קיבצנו איפה כאן מכתבים מרבנים המכירים את החומש, חלקם מכירים מקרוב את המחבר, הם אינם מסתמכים על חצאי שמועות ואמיתויות, רבנים שבדקו את הענין בזכוכית מגדלת, וכתבו את דעתם בענין.

המהדורה הישנה

החומש, כפי שכבר מבואר בהרחבה בהקדמה לחומש, אינו בא להחליף את פירוש רש"י מאור הגולה שהוא עיקר ובסיס לפירוש התורה מזה דור דור, אלא בא להשלמה ומילואים להחפצים בכך [ראה צילום].

דבר המוציאים לאור

במקביל למדור הנוכחי המורחב אשר בשם 'פשוטו של מקרא' יקרא, נלווה אליו גם מדור קצר ותמציתי ביותר, הממוקד רק בפירוש המילים עצמן, כשהדברים תואמים ומשולבים יחד עם סגנון לשון המקרא, ועולים עמו בקנה אחד, ושמו נאה לו: 'מקרא מלא', על משקל לשון חז"ל: 'מקרא מלא דיבר הכתוב'.

תקוותנו כי אכן השגנו את המטרה הנרצית, והחומש 'רש"י כפשוטו' אשר במרכזו עומד פירוש רש"י כעמוד התווך - הוא רבינו הגדול, רבן של רבותינו, הפרשן הראשי והעיקרי - יחד עם 'פשוטו של מקרא' אשר בצידו, יעשיר את ידיעותיהם של לומדי פרשיות התורה, בד בבד עם תוספת היריעה הנרחבה הלזו, הקשורה היטב אל פשט הכתוב, והנלקט מעט מזעיר, מתוך ים המפרשים הענק.

לאחר שעלו טענות ומערערים שצעירי הצאן נוטשים את לימוד הרש"י ולומדים רק את הביאור פשוטו של מקרא, הכריעו הבד"ץ שיש להוסיף בפירוש עצמו גם את דברי רש"י והמדרשים, כך שהלומד את החומש לא יפסיד הלימוד רש"י, ומינו הבד"ץ מבקר מיוחד שיפלוס דרך אשר סללו המה, ואשר יתקן במקום הצריך תיקון.

ואכן, זה כשנה שהעבודה מתנהלת ב"ה, ומתקרבים אנו לגמר וסיום המהדורה המתוקנת.

אלא שעניניהם צרות העין של אותם אינשי דלא מעלי, ורשעותם אשר אינה יודעת שובע, מביאים לידי השתוללות חסרת מעצורים, מנסים הם בכל כוחם, בכל טצדקי למנוע את צאת המהדורה החדשה (בו בזמן שהם שולחים מכתבים למערכת ההוצאה לאור בתחינה ובקשה שימנו אותם לעורכי ומבקרי המהדורה החדשה, ואם לא?...), זו גם הסיבה שזה שנה אחר שוך הסערה, ועדיין הם אוספים חתימות חדשות, כאשר לרבנים הם אומרים שכוונתם על המהדורה הישנה, וכוונתם האמיתית היא למנוע ולהפריע את הוצאת המהדורה החדשה.

זיוף

זה דרכם כסל למו, שמחתימים רבנים על מכתב ואח"כ מוסיפים משפטים שלימים והוספות שלא שיערו רבותינו, כמו שכבר נתפרסם הקלטה של הרה"ג נתן קופשיץ שליט"א [ראה עמוד טז], וכמו שעשו עם הרה"ג ר' אהרן פעלדמן [ראה עמוד כ], וכפי שכבר נתפרסם.

כך היה עם מכתב הדיין הגאון רבי חיים ישראל הורוויץ שליט"א ממאנשסטער, שפרסמו בשמו מכתב חזרה חריף, וכעבור זמן קצר נתפרסם המכתב המקורי, שלא קרב כהוא זה לנוסח שהם פרסמו, תוך שהרה"ג הנ"ל חוזר ומדגיש שח"ו לדמות למשכילים, ואדרבה מדובר בתלמידי חכמים חשובים, ואין כאן כוונה רעה וכו', [ראה מצורף בעמוד טו]

הילופי טענות

מדריך מלחמתם ומתהפוכות המערכה שלב אחרי שלב, ניתן להוכיח את השקר, ואת המטרה הנסתרת של אותם עסקנים.

בראשונה טענו שמחבר הספר הוא פלוני, ופסלו בהשתייכותו לביהמ"ד שנוי במחלוקת.

לאחר שנתברר השקר התפור בגסות, עברו לטענה הבא: החיבור בא לעקור את מסורת לימוד חומש עם פירוש רש"י.

העולם צחק! כמה מגוחך! איך ניתן לומר שאלו שהפיצו והרימו ברמה את פירוש רש"י עם החומש הידוע רש"י כפשוטו, הם באים לעקור את פירוש רש"י?

מכאן עברו לטענה חדשה: החומש מגמד את האבות הקדושים ומתעלם מניסים ועוד כהנה וכהנה.

מלבד ההתייחסות לעצם הטענה [להלן], המעבר במהירות השיא מטענה לטענה מוכיח לכל בר דעת שהמטרה סומנה כבר מלכתחילה, חלקם בעלי אינטרסים כלכליים, וחלקם בעלי לב רשע אשר קופצים ממערכה למערכה בהנאה בלתי מוסתרת.

הגשמה, האמנם?

באשר הם מעליטים את הרבנים בשקרים כאילו שהחומש מתעלם מניסים וי"ג עיקרים וכדו', כמובן שאין כאן המקום לפרט את השקר הנלוו הזה, כי הקונטרס יתפח לספר עב כרס מרוב דוגמאות, בכל אופן ליקטנו כמה דוגמאות להראות השקר בערומתה, [ראה עמוד כח].

בקשה

כל מי שיש לו טענה לגופו של ענין ניתן לפנות למייל המכון.

ובע"ה ידונו ויתלבנו הדברים בחן וחסד כדרכה של תורה.

הבהרת המכוון שהתפרסם בחוצות לפני כשנה

הבהרה חשובה

מטעם ראשי מכון 'לשם' ועורכי הספר 'פשוטו של מקרא'

לאור הביקורת שקבלנו ממרנן ורבנן שליט"א שמדבריהם אנו חיים ולאורם אנו הולכים, בענין הפירוש 'פשוטו של מקרא', הננו בזה להבהיר כדלהלן:

ראשית דבר, לחיבור אין ולא היה כל קשר לאותה כת מחדשים וגרורותיהם שגדולי ישראל יצאו חוצץ נגדה. עורך החיבור הוא ת"ח גדול ויר"ש מאנשי שלומנו, אשר ידיו רב לו בהרבצת תורה וזיכוי הרבים, וחלילה לייחס לו או לראשי המכון שום מגמה פסולה או כוונה שאינה לשם שמים.

יחד עם זאת, לנוכח גודל האחריות שבהוצאת ספר יסוד לכלל הציבור, וכדי להסיר מאיתנו כל מקום של מכשול וטעות, החלטנו לא להדפיס עוד את המהדורה הישנה ולהדפיס מחדש את החיבור תוך עריכת השינויים דלהלן:

כל המקומות הטעונים תיקון בתוכן המדור הנקרא כיום 'פשוטו של מקרא' ייערך מחדש, באופן שלא תהיה אפשרות שח"ו יתפרשו דברים בטעות שלא כהוגן.

פירוש רש"י ולצידו החיבור 'רש"י כפשוטו' יוצב ראשון בדפים הימניים של הספר, המדור הנקרא כיום 'פשוטו של מקרא' יועבר אחריו לעמודים השמאליים, כדי לכוון את הלומד תחילה לפירוש הקדוש רש"י ואחר כך לביאור המשלים והנוסף.

המדור הנוסף ל'רש"י כפשוטו' לא ייקרא עוד בשם 'פשוטו של מקרא', אלא יוחלף לשם כללי כגון 'ביאורי המקרא'.

המדור המקוצר 'מקרא מלא' יהיה בנוי ביסודו עפ"י הפשט המבואר ברש"י הקדוש זיע"א.

כדרכנו נבקש בזאת מכל היודע טעות או דבר הטעון תיקון, שלא למנוע טוב מבעליו ולהעבירו אלינו באמצעות דרכי יצירת הקשר המופיעים בתחילת הספר.

בברכת שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול,

מכון והוצאת ספרים "לשם"

מכתב הבד"ץ שליט"א

BETH DIN TZEDEK**OF THE ORTHODOX****JEWISH COMMUNITY****26 \A STRAUSS ST.****JERUSALEM**

פאקס 02-6221317 FAX

טל. 02-6236550 TEL

ת.ד. 5006 P.O.B

בית דין צדק

לכל מקהלות האשכנזים

שע"י "העדה החרדית"

פעיה"ק ירושלם תובב"א

רח' שטראוס 26/א

ב"ה

הודעה והבהרה

אחרי ששמענו ודנו רבות בענין החומש ע"פ 'פשוטו של מקרא' אשר המחברים והמולי"ם המה תלמידי חכמים חשובים יראי השם וחושבי שמו, ואשר הוציאו כבר כמה וכמה ספרים חשובים העולים על שולחן מלכים מאן מלכי רבנן ומוצאים בו תועלת גדולה.

אולם בהיות בחומשים הנ"ל נשתרבבו טעויות ומכשול בפרט לצעירי הצאן ותשב"ר ובתי חינוך לבנות הי"ו, אשר על כן דעתנו שיש להמנע מללמוד בחומשים אלו עד אשר יתקנו כהוראות הבד"ץ במהדורה החדשה.

ברכותינו להמחברים והמולי"ם הי"ו שתהא דרכם צלחה בהוצאת חיבורים וספרים טובים ומועילים לרבים, וכשם שקיבלו שכר על הדרישה כך יקבלו שכר משמי מעל על הפרישה, ויזכו לרב ברכה והצלחה וכטו"ס, ולראות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח והרחבה ברו"ג.

וע"ז באהע"ח ביום ט"ו אדר הראשון פורים קטן תשפ"ב לפ"ק הביד"ץ דפעיה"ק ת"ו

נאם   נאם
נאם נאם
נאם נאם

מכתבי בד"ץ ביתר והרבנים הגאונים שליט"א

גילוי דעת בענין החומש 'פשוטו של מקרא'

מאת מרא דאתרא גאב"ד ביתר עילית הגאון רבי חיים ווייס שליט"א ובית דינו

יום רביעי י"ח בשבט תשפ"ג

בס"ד

אל מע"כ חכמי ורבני ישראל די בכל אתר ואתר!

אחר שגעשה הארץ על אודות הספר "פשוטו של מקרא", והתחייבות המו"ל לפני בד"צ של העדה החרדית לתקן כל מה דצריך לתקן. הננו בזה כב"ד הקרובים אל החלל להעיד באתרא דלא מכירים אותו, כי מכירים אנו את המחבר שהוא מחשובי הת"ח בעירנו, ואת סיגו ואת שיחו, שהוא ת"ח מופלג וירא שמים מרבים, מחשובי תלמידיו של הרה"צ המפורסם רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, ספון באהלה של תורה, עובד ה' מנעוריו ומרביץ תורה הרבה שנים, ולא יעלה על הדעת שיש בו ובספרו שמץ של רוח זרה, ואדרבה, ידוע הוא כמרביץ תורה מנקיי הדעת ובעל השקפה נכונה וכל דיבוריו בקדושה וטהרה, וחזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן.

וכבר איתמחי גברא ואיתמחי קמיע בחיבורו הקודם לפירוש רש"י עה"ת, אשר עולה על שולחן רבנן ותלמידהו זה למעלה מעשר שנים, וגם על החיבור הזה עבר עליו עין הביקורת חד מן גדולי ראשי הישיבות ונקיי הדעת אשר בירושלים.

ואף עתה אחר שקמו עוררין על הספר ופורסמו עליו טענות לפני ב"ד, ועל כגון דא נאמר שגיאות מי יבין, הרי כבר התחייבו המוציאים לאור להוציא מהדורה חדשה ומתוקנת שלא יהיה בה שום פתחון פה או מקום לטעות, והרב המחבר כבר שוקד על זה כמה חדשים, הכל תחת עינים הפקוחה של רבותינו הביד"צ של העדה החרדית שליט"א, כפי שכבר פרסמו במכתבם בענין זה.

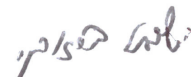
אי לכך פונים אנו בקריאה נרגשת לגדולי הדור, ראשי ישיבות, מורי הוראה ורבני קהילות בישראל: תנו לבבכם ודעתכם שלא ליתן יד להוצאת השם הרע על אנשים כשרים ויראי אלוקים, ואמרו נא למשחית הרף! לאחר שזה חודשים רבים נשפך דם נקי וצדיק ברחובות קריה, וגוילי ספר תורה נשרפים באש כסוחים, ומן המותר להאריך בחומר העוון של ביזוי ת"ח שהפליגו חז"ל בענשו עד מאד, ולא חרבה ירושלים אלא בשביל שבזו בה תלמידי חכמים.

וה' הטוב יגן על שארית עמו, והאמת והשלום אבהו.

החותמים בכאב ובזעקה, למען כבוד התורה ולומדיה

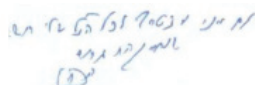
הרב אברהם שטיגליץ

הרב ישראל ברוזובסקי

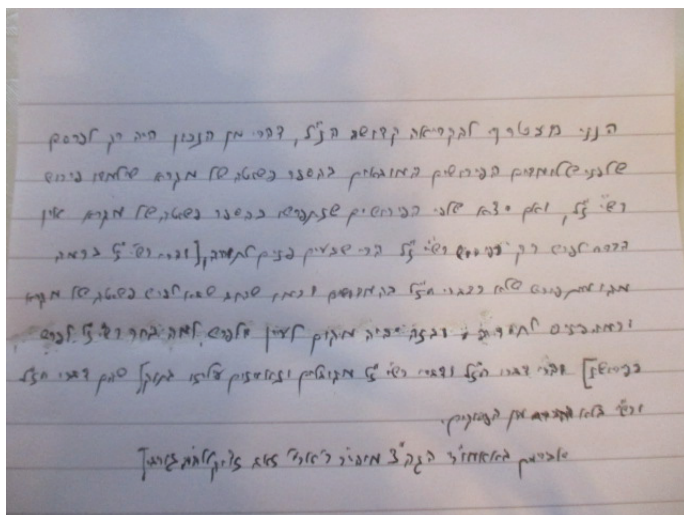
הרב שלמה הלוי איצקוביץ

הרב שמואל קהן
דום"צ בבד"ץ מחזיקי הדת, בעלזא
מחבר ספר שו"ת שבת הקהתיהרב יעקב מנחם מנחם
אב בית דין מאירס
הרב אליהו שמואל ויז
דום"צ קהל מחזיקי הדת, בעלזא

הנני מודיע לרבותי את האמת ואת השלום
וידיעתם כי רבי חיים אלעזר ווייס שליט"א
הוא מופלג וירא שמים מרבים, מחשובי תלמידיו של הרה"צ
המפורסם רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, ספון באהלה של תורה,
עובד ה' מנעוריו ומרביץ תורה הרבה שנים, ולא יעלה על הדעת
שיש בו ובספרו שמץ של רוח זרה, ואדרבה, ידוע הוא כמרביץ תורה
מנקיי הדעת ובעל השקפה נכונה וכל דיבוריו בקדושה וטהרה,
וחזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן.

מכתב הגאון הגדול הרב ר' אברהם גורביץ שליט"א ראש ישיבת גייטסהד

הנני מצטרף להקריאה קדושה הנ"ל, דהרי מן הנכון היה רק לפרסם שלפני שלומדים הפירושים המובאים בהספר פשוטו של מקרא שילמדו פירוש רש"י ז"ל, ואם יצא שלפי הפירושים שנתפרשו בהספר פשוטו של מקרא אין הכרח לפרש רק כפי פירוש רש"י ז"ל, הרי שבעים פנים לתורה [והרי רש"י ז"ל בכמה מקומות פירש שלא כדברי חז"ל בהמדרשים, וכמו שכתב שבא לפרש פשוטו של מקרא וכמה פנים לתורה, ובזה יהיה מקום לעיין ולפרש, למה בחר רש"י ז"ל לפרש כפירוש], והרי דברי חז"ל ודברי רש"י ז"ל מקובלים ונאמנים עלינו בתוקף שהם דברי חז"ל ורש"י, בלא הכרח מן הפסוקים.

אברהם באאמו"ר הגה"צ מוהר"ר ר' ארי' זאב זצוקללה"ה גורביץ
ראש ישיבת בית יוסף, גייטסהד, אנגליה

מכתב הרה"ג ר' משה בראנדסדורפר שליט"א אב"ד 'היכל הוראה'

MOSHE BRANDSDORFER

RABBI OF

HEICHAL HORO'OH

JERUSALEM

3 ZONNENFELD ST, TEL. 972-2-5322775
HOME: 972-2-5370033

משה בראנדסדורפר

אב"ד ור"מ היכל הוראה ירושלים

נשיא בתי ההוראה "היכל הוראה" בארץ הקודש
מיסוד אאמ"ר מרן ה"קנה בשם" זי"ע

מחבר ספרי "היכל הוראה" תשובות הוראות

פניה"ק ירושלים תובב"א

בס"ד יום חמישי לסדר ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם [כשולחו ערך - רש"י] כ"ה שבט תשפ"ג לפ"ק

ושפטו את העם משפט צדק

על דבר החיבור הנקרא במהדורה קמא "פשוטו של מקרא" שיצאו עליו עוררין שהיה כאן מחשבה לא טובה, הרינו בזה שלאחר בירור מעמיק, התברר לנו מעל כל ספק שלא היתה בכתיבתו ובחיבורו של הספר שום מחשבה פסולה ח"ו מצד המחבר ומצד המו"ל שיחי'.

וכמו כן התברר שבכדי לצאת מידי טענות המערערים ישנה אפשרות מוכחת לתקנו בתכלית השלימות באופן שלא יהיה מקום לטעות, וכבר התאזר המחבר שליט"א יחד עם אחוזת מרעיו ת"ח מופלגים יראי ה' בהכוונת בד"צ העדה החרדית פניה"ק ירושלים ת"ו וגדולי תורה שליט"א לשבת על המדוכה לתקן את אשר נראה להם שטעון תיקון (פירוש המקרא הוא על דרך רש"י הק' ומוסיפים בו פירושי רבותינו ראשונים ואחרונים מפרשי התורה שמימיהם אנו שותים ומציינים מקורותיהם, כמו שהראה לעינינו).

על כן מן הראוי והנכון לחזק את ידי המחבר ה"ה נפש נקי וצדיק מגדולי הת"ח הגאון הגדול רבי נפתלי אנשין שליט"א ואתו עמו יחד הרבנים המוציאים לאור מנקיי הדעת שבירושלים ת"ו אשר בזכותם נתרבו ספסלי בית המדרש ואלפי ישראל גדולים וקטנים וזכים ללמוד ולהגות בתורת ה' ובפירש"י בהבנה ובבהירות מידי שבוע בשבוע תמידין כסדרן.

וכידוע שהספר הנ"ל עולה על שולחן רבנן ותלמידיהון המתענגים בביאוריו ומגלגלין זכות על ידי זכאי וזכות הרבים תעמוד להם.

ואסיים בברכה שיוזכו להשלים את מלאכתם הקדושה במהדורה תניינא ולהרבות כבוד התורה וכבוד שמים מתוך הרחבת הדעת להגדיל תורה ולהאדירה ונזכה לביאת גוא"צ בקרוב בבאכ"ר.

ועל זה באעה"ח למען כבוד התורה לומדיה ועמליה

מכתב הגה"צ רבי משה קרמר שליט"א מראשי ומנהיגי קהילת ברסלב ירושלים

בס"ד

ב"ה אדר א' תש"פ

אל כבוד הרבנים הגאונים שליט"א

הנני בזה לחוות דעתי על החיבור החשוב והיקר הנקרא 'פשוטו של מקרא', אשר הוא בא כמדור על הפירוש 'רש"י כפשוטו', אשר בו מלוקטים כעמיר גורנה מדברי שאר מפרשי התורה הראשונים והאחרונים, כהמשך וכתוספת והשלמה לדברי רש"י הקדוש. והדברים הם ערוכים ומעובדים בלשון צח ובטוב טעם ודעת.

ואכן בהיות שאני מעיין הרבה בפירוש הזה על סדר הפרשיות, ומוצא אני בזה תועלת גדולה לעצמי, הרי אני יכול להעיד על כך מתוך ידיעה שבכל בנוי ומיוסד על פי תמצית ביאורי רבותינו המפרשים. ואשר לדעתי כל ההוגה והלומד בו יקבל תועלת רבה ועצומה בהבנת כלל דברי הפרשה על כל פרטיה ופינותיה ובהבנת כל פסוק ופסוק, כך שכל דברי התורה יאירו לו אז באור בהיר ומזוקק שבעתיים.

והנני בזה לחזק אז ידי הרבנים החשובים העוסקים בהדפסת הספר והפצתו, שיזכו להוסיף ולהגדיל תורה ולהאדירה ולהרבות כבוד שמים.

משה קרמר

אברהם באאמרו"ר הגה"צ
מזהר"ר ר' ארי' זאב
וצוקללה"ה **נחמץ**
ראש ישיבת בית יוסף,
גייטסהד, אנגליה

מכתב תלמידי חכמים שבירושלים

י"ט בשבט תשפ"ג

בס"ד

הננו מצטרפים בזה לקריאתם הקדושה של בית הדין בעיה"ק ביתר, ולמכתביהם של הרבנים וגדולי התורה בארץ ובחו"ל, אשר יצאו מגדרם להחזיק טובה ולהמליץ בעד החומש הנפלא 'פשוטו של מקרא' שבהוצאת 'לשם'. ובהיות שאנו מכירים את החיבור הזה ולומדים בו הרבה, הננו מעידים כי כולו קודש ותוכו רצוף אהבת ויראת ה', מלוקט מדברי רבותינו מפרשי התורה, ומעובד בטוב טעם ודעת בדרך המסורה לנו מדור דור, ובוודאי ראוי הספר לכל מבקש דעת, ונאה לו שמו הטוב שזכה לו בכל תפוצות ישראל.

והן אמת כי לא להסכמתנו הספר צריך, שאין לנו בר סמכא כהרב המחבר הרה"ג רבי נפתלי אנשין שליט"א, מנקיי הדעת בירושלים, הנודע ומפורסם מקדמת דנא כת"ח מופלג אשר יראתו קודמת לחכמתו, וכפי שכבר העידו עליו רבני הבד"צ, וכפי שגם ניכר לכל מי שמעיין בחיבור, שהוא מלא בדעת ויראת ה', בגדלות האבות הקדושים ובגנות הרשעים וביקר תפארת הצדיקים ובענייני נבואה והשגחה ושכר ועונש, כפי העולה מפשט המקראות על פי דברי הראשונים והאחרונים אשר מפיחם אנו חיים.

ואין לנו אלא לברך את הרב המחבר שליט"א וכל העוסקים והמסייעים בידו, שיזכו להגדיל תורה ולהאדירה, וזכות הפצת התורה תעמוד להם להתברך בכל מילי דמיטב.

הכו"ח למען כבוד התורה ולומדיה :

בן-ציון גוטפרב

מראשי ישיבת תורת ה' ירושלים

מאיר סירוטה

מו"צ בהעדה החרדית ירושלים

צבי ריבלין

מו"צ בהעדה החרדית ירושלים

יהושע יודלביץ

ר"מ בישיבת 'שער התלמוד' ביתר

שמעון סירוטה

ראש ישיבת 'שער התלמוד' ביתר

הנני מצטרף כבודו ורצון לקרא
דבריו אשר מכיר היטב את המחבר
בדיוקן רדי נפתלי אנשין שליט"א
יבוא ת"ח מופלג וראו שלום אנחנו
ואמר אנכי בידך חסדו הנפלא
אשר חלקו ורצו רצוה
צ"י ריבלין

...”למי שהפליג לדמות זה לחומש הביאור בימי מרן החתם סופר זי”ע, לא יהא חלקי עמהם, כי התם הייתה ארס ודיעות פסולות, וחזינן מה עלתה בהם רח”ל. לא כן אנשים האלה לכל היותר באו לכלל טעות, וטעות לעולם חוזר.”

זיוף נוסף

מצא את ההבדלים

המכתב עם תוספת הקטעים המזוייפים
כפי שהודפס בקונטרס 'יבינו במקרא'

מכתבו המקורי של הגר"נ קופשיץ שליט"א

RABBI NOSSON HAKOHEN KOPSHITZ RABBI OF THE ORTHODOX COMMUNITY NACHLA UZNEVUCHA - BET HEMDRE	הרב נתן הכהן קופשיץ רב דקדוקות חרדיים נחלה וזנעה-בית שמש	RABBI NOSSON HAKOHEN KOPSHITZ RABBI OF THE ORTHODOX COMMUNITY NACHLA UZNEVUCHA - BET HEMDRE	הרב נתן הכהן קופשיץ רב דקדוקות חרדיים נחלה וזנעה-בית שמש
בס"ד	בס"ד	בס"ד	בס"ד
מכתב בריטה	מכתב בריטה	מכתב בריטה	מכתב בריטה
<p>אחא לידן הקונטרס הנפלא "ויבטו בנקרא" אודות דרכי הלמוד ביהדות שכתב, ולאמיתו של דרך הפשט ברובנות התורה. ציווה ומוסרה, כולו מוסר על אדני פו דברי דיל הקדושים ורבותו הראשונים והאחרונים, אשר נפדים אנו חיים ומוסרים אנו שותים.</p> <p>ואור התעוררות רבנו ותלמידיו אודות החיבור הנפלא "פשוטו של מקרא" אשר הוא תהלה גדולה במגמותו כאילו הפשט הוא הדרך הישירה, ויש בו דברי מילת ודבא דבריהם העשירים בחיטו של עולם, ונדרש החשמה האוירה ודיל, אך לאת נדרש הקונטרס להצביע על המגשלות השונים הקיימים בחיבור זה.</p> <p>אך לעומת לזוור ולהתרגו, את אשר התרגו נדול התורה והדברים שליט"א, הפסד וחזיון תהיל נכחי חידאם ובתי המדעיות, ולאסור חלשד בו ללמודים והמלומדים שיוח, ושחזיון תהיל הוא פסל ואני בר תוקן כלל.</p> <p>בזוירי ומכיוון תהלה שליט"א, אשר אסמך נבא ראב במדיוי מעינת תמיות דירק חשט עד לשרשי הדברים, ויהי כ"ה לתועלת גדולה, ועתה שב להצף אומר מן הישנות בדברים המסורים לו מדור דור, כאמיתה של תורה.</p> <p>לא נערה אלא לביטה ברוך אשר יקום את דברי התורה האמת, ומכשח הוא לישול שכוז מאת נתן התורה.</p>	<p>אחא לידן הקונטרס הנפלא "ויבטו בנקרא" אודות דרכי הלמוד ביהדות שכתב, ולאמיתו של דרך הפשט ברובנות התורה. ציווה ומוסרה, כולו מוסר על אדני פו דברי דיל הקדושים ורבותו הראשונים והאחרונים, אשר נפדים אנו חיים ומוסרים אנו שותים.</p> <p>ואור התעוררות רבנו ותלמידיו אודות החיבור הנפלא "פשוטו של מקרא" אשר הוא תהלה גדולה במגמותו כאילו הפשט הוא הדרך הישירה, ויש בו דברי מילת ודבא דבריהם העשירים בחיטו של עולם, ונדרש החשמה האוירה ודיל, אך לאת נדרש הקונטרס להצביע על המגשלות השונים הקיימים בחיבור זה.</p> <p>אך לעומת לזוור ולהתרגו, את אשר התרגו נדול התורה והדברים שליט"א, הפסד וחזיון תהיל נכחי חידאם ובתי המדעיות, ולאסור חלשד בו ללמודים והמלומדים שיוח, ושחזיון תהיל הוא פסל ואני בר תוקן כלל.</p> <p>בזוירי ומכיוון תהלה שליט"א, אשר אסמך נבא ראב במדיוי מעינת תמיות דירק חשט עד לשרשי הדברים, ויהי כ"ה לתועלת גדולה, ועתה שב להצף אומר מן הישנות בדברים המסורים לו מדור דור, כאמיתה של תורה.</p> <p>לא נערה אלא לביטה ברוך אשר יקום את דברי התורה האמת, ומכשח הוא לישול שכוז מאת נתן התורה.</p>	<p>אחא לידן הקונטרס הנפלא "ויבטו בנקרא" אודות דרכי הלמוד ביהדות שכתב, ולאמיתו של דרך הפשט ברובנות התורה. ציווה ומוסרה, כולו מוסר על אדני פו דברי דיל הקדושים ורבותו הראשונים והאחרונים, אשר נפדים אנו חיים ומוסרים אנו שותים.</p> <p>ואור התעוררות רבנו ותלמידיו אודות החיבור הנפלא "פשוטו של מקרא" אשר הוא תהלה גדולה במגמותו כאילו הפשט הוא הדרך הישירה, ויש בו דברי מילת ודבא דבריהם העשירים בחיטו של עולם, ונדרש החשמה האוירה ודיל, אך לאת נדרש הקונטרס להצביע על המגשלות השונים הקיימים בחיבור זה.</p> <p>אך לעומת לזוור ולהתרגו, את אשר התרגו נדול התורה והדברים שליט"א, הפסד וחזיון תהיל נכחי חידאם ובתי המדעיות, ולאסור חלשד בו ללמודים והמלומדים שיוח, ושחזיון תהיל הוא פסל ואני בר תוקן כלל.</p> <p>בזוירי ומכיוון תהלה שליט"א, אשר אסמך נבא ראב במדיוי מעינת תמיות דירק חשט עד לשרשי הדברים, ויהי כ"ה לתועלת גדולה, ועתה שב להצף אומר מן הישנות בדברים המסורים לו מדור דור, כאמיתה של תורה.</p> <p>לא נערה אלא לביטה ברוך אשר יקום את דברי התורה האמת, ומכשח הוא לישול שכוז מאת נתן התורה.</p>	<p>אחא לידן הקונטרס הנפלא "ויבטו בנקרא" אודות דרכי הלמוד ביהדות שכתב, ולאמיתו של דרך הפשט ברובנות התורה. ציווה ומוסרה, כולו מוסר על אדני פו דברי דיל הקדושים ורבותו הראשונים והאחרונים, אשר נפדים אנו חיים ומוסרים אנו שותים.</p> <p>ואור התעוררות רבנו ותלמידיו אודות החיבור הנפלא "פשוטו של מקרא" אשר הוא תהלה גדולה במגמותו כאילו הפשט הוא הדרך הישירה, ויש בו דברי מילת ודבא דבריהם העשירים בחיטו של עולם, ונדרש החשמה האוירה ודיל, אך לאת נדרש הקונטרס להצביע על המגשלות השונים הקיימים בחיבור זה.</p> <p>אך לעומת לזוור ולהתרגו, את אשר התרגו נדול התורה והדברים שליט"א, הפסד וחזיון תהיל נכחי חידאם ובתי המדעיות, ולאסור חלשד בו ללמודים והמלומדים שיוח, ושחזיון תהיל הוא פסל ואני בר תוקן כלל.</p> <p>בזוירי ומכיוון תהלה שליט"א, אשר אסמך נבא ראב במדיוי מעינת תמיות דירק חשט עד לשרשי הדברים, ויהי כ"ה לתועלת גדולה, ועתה שב להצף אומר מן הישנות בדברים המסורים לו מדור דור, כאמיתה של תורה.</p> <p>לא נערה אלא לביטה ברוך אשר יקום את דברי התורה האמת, ומכשח הוא לישול שכוז מאת נתן התורה.</p>
באחי עה"ח בברכת כהן כ"ח ניסן תשפ"ב נתן הכהן קופשיץ	באחי עה"ח בברכת כהן כ"ח ניסן תשפ"ב נתן הכהן קופשיץ	באחי עה"ח בברכת כהן כ"ח ניסן תשפ"ב נתן הכהן קופשיץ	באחי עה"ח בברכת כהן כ"ח ניסן תשפ"ב נתן הכהן קופשיץ
דוד הרב מבריסק 28 נחלה וזנעה - בית שמש, מיקוד 49000 כ"ל 02-494927	דוד הרב מבריסק 28 נחלה וזנעה - בית שמש, מיקוד 49000 כ"ל 02-494927	דוד הרב מבריסק 28 נחלה וזנעה - בית שמש, מיקוד 49000 כ"ל 02-494927	דוד הרב מבריסק 28 נחלה וזנעה - בית שמש, מיקוד 49000 כ"ל 02-494927

ניתן להתקשר ישירות אל הגר"נ קופשיץ שליט"א לאימות הדברים!

זיוף נוסף

(1)

בס"ד ערש"ק ויגש תשפ"ג

גדולי הוראה וראשי ישיבות בארה"ב:

הנוסח הקיצוני שהתפרסם וגד החומש 'פשוטו של מקרא'
לא היה לעינינו, ואינו מייצג את דעתנו כלל

ראשי הישיבות וגדולי התורה בארה"ב מבחינים כי המודעה הקיצונית שהתפרסמה בחוצות
בצירוף חתימותיהם אינה מייצגת דעתם;
מעולם לא אמרו שאסור להחזיק את הספר, וכל שכן שלא אמרו שיש בו שמץ של רוח
השכלה, או שפירושו מזוייפים, או שאינו בר תיקון ח"ו.
נוסח ה"קול קורא" הופץ בשמם מבלי להביאו לעיניהם כלל,
וממילא מעולם לא הסכימו לתוכנו.

אדרבה, ראשי הישיבות וגדולי ההוראה לא באו אלא להצטרף למכתב הבד"צ העדה החרדית
בירושלים, שלא הורו אלא לערוך בביאור כמה תיקונים ושינויים שלא יותירו מקום לטעות,
ולחזק את ידי המחבר והמו"ל שקיבלו עליהם להשתדל בזה ולהוציא מתחת ידם דבר מתוקן
בתכלית השלימות.

להלן המכתבים המקוריים שהועברו אלינו על ידי הרבנים החותמים ישירות:

ראש הישיבה הרה"ג דוד צבי שוסטאל שליט"א

ראש הישיבה הרה"ג רבי ירוחם אלשין שליט"א

ראש הישיבה הרה"ג רבי ישראל צבי ניומאן שליט"א

הרה"ג רבי יעקב אפרים הכהן פארכהיימער שליט"א

הרב אהרן פלדמן
RABBI AHARON FELDMAN
421 YESHIVA LANE, APT. 3A, BALTIMORE, MD 21208
TEL.: 410-653-9343 FAX: 410-653-4894
STUDY: 410-4847200 EXT. 6050; DIRECT LINE: 443-5486050
E-MAIL: RAFF@NRC.EDU
Rosh Hayeshiva
Ner Israel Rabbinical College
ראש הישיבה
ישיבת נר ישראל
בס"ד כא כסלו תשפ"ג

הבהרה

בענין הפירוש על התורה "פשוטו של מקרא"
מעולם לא חתמתי שצריכים להוציא אותו מן הבית
או שאסור לסחור בו כי אין בו שמץ של מניית ח"ו
ואדרבה שמעתי שמחבר הוא בר אוריין וחדר לדבר
ה' ואין לחשוש בו מדברים כאלה.

אלא שתחתיו שמו ללמוד וללמד מנוח מה שני נשנים:
נשן א' - שהספר הזה תורגם על ידי פשוטו של מקרא וסיום פירושו התקרא "פשוטו של מקרא" וזה כיוון שפירושו כיוון שפירושו
פשוטו של מקרא ונשן ב' - כי זהו "פשוטו של מקרא" וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא
ותחתיו שמו רש"י, והספר הוא הפירוש של רש"י, וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא
נשן ב' - שפירושו "פשוטו של מקרא" וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא
וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא וזהו שמו של פשוטו של מקרא
ואם המחבר יתקן את פירושו ויסלק את הטעות הנ"ל, והיינו שפירושו
"מקרא מלא" יהיה ע"פ רש"י ובבאוריו יבא פירושים אחרים כ"ש
אומרים" ולא יכריע נגד רש"י, לא תהיה לי שום התנגדות לספר.

בכבוד רב,

אוריין פלדמן

BETH DIN TZEDEK
OF THE ORTHODOX
JEWISH COMMUNITY
281A STRAUSS ST.
JERUSALEM
FAX 02-6211317 טלפקס TEL 02-6236458 טל

בית דין צדק
לכל מקלות האשכנזים
ש"י "העדה החרדית"
מנהל: ירושלם תשפ"ג
רח שטראוס 26/א
ה, 5900 P.O.B

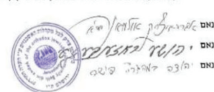
דורעה והבהרה

אחרי ששמענו דבר רבני בענין החומש ל"פ פשוטו של מקרא" אשר התחברו והמליצו
שליט"א חתם המליצו חתום חתום וזהו ה' חתום שמו, ואשר הוציאנו כבר כמה ומה
ספרים חתום חתום על שולחן מלכים נאן מלכי רבני ומצאנו בו חולות גדולות.

אולם בחינת ובחומשים חלל שחברו סעויות ומכשול בפני לעיני התאן וחשבו וזהו
החוקר לבנות ח"ו, אשר על כן דעתנו כי יש למועצ מלמוד בחומשים אלו עד אשר יתוקנו
במאות הבר"צ במהרה החדשה.

ברכותנו למחברים והמליצים ח"ו שחיה דרכם צלחה בחובות חבורים וספרים טובים
ומעולים לרבים, וכשם שקבלו שכר על הדרישה כן יקבלו שכר טוב משמי מעל על הפרושה,
וזכו לרב ברכה ותעלה וחסד, ולראות רוב חסד קדושה מורה ורחבה ברג.

ועד מעלה ביום שני אדר האשון מרים קטן חשבו לפי חז"ל ופסקיה ח"ו

ה' אשכנזי אדר, ב' אשכנזי אדר
ה' אשכנזי אדר, ב' אשכנזי אדר
ה' אשכנזי אדר, ב' אשכנזי אדר
ה' אשכנזי אדר, ב' אשכנזי אדר

[2]

דברים כהוייתם

מיד עם פרסום ה"קול קורא" לפני כחודש ימים, התוועדנו יחד, כמה אברכים מעיר לייקווד, המכירים היטב את המחבר ואת ספרו החשוב, ונכנסו אצל הרבנים החותמים לברר על מה יצא הקצף:

לאחר שיחות ארוכות ומפורטות עם 9 מתוך 12 החותמים, התברר לנו כדלהלן:

- איש מהם אינו עומד מאחורי הביטויים הקיצוניים שהתפרסמו במודעה, והנוסח לא היה על דעתם כלל.
- איש מהם לא ידע את זהותו האמיתית של המחבר, וכולם הופתעו לשמוע כי הוא תלמיד חכם מופלג וירא שמים מרבים מיקירי קרית דירושלים.
- חלק גדול מהם לא ראו את החומש עצמו, ואף הופתעו להיווכח שהוא מודפס יחד עם רש"י כפשוטו, זה לצד זה.
- איש מהם לא ידע שהבד"צ העדה החרדית בירושלים נטלו אחריות על הוצאת מהדורה חדשה ומתוקנת של הספר, כמפורסם במכתבם השני מיום ז' טבת תשפ"ב.
- רובם ככולם התייחסו לחתימותיהם כהצטרפות גרידא "כיהודה ועוד לקרא" למכתבי הבד"צ, ולא התכוונו להוסיף שום דבר על מה שכתבו.
- רובם לא התכוונו להורות דעה לכלל הציבור, אלא להזהיר מלמדי תשב"ר שאין להחליף פירוש רש"י בשום פירוש אחר; עיקר כוונתם היתה ללומדים צעירים שעיקר לימוד המקרא עמיהם הוא כדי לבסס בלבם את יסודות האמונה וההשקפה, המצויים בעיקר במדרשי חז"ל המובאים בפירוש רש"י.
- רבים מגדולי ההוראה וראשי הישיבות העידו בפנינו, שהעסקנים הפצירו בהם לחתום על הקול-קורא נגד החומש, ומתוך שהם מכירים את החומש - לא הסכימו להצטרף למחאה בשום אופן.
- אחד מגדולי ההוראה המפורסמים ביותר בארה"ב ובקנדה, אף דחה אותם בחריפות, במילים אלה: "וכי נגד מי אתם רוצים שאחתום; נגד הרשב"ם?! נגד הרמב"ן והרד"ק?! נגד המלבי"ם והרש"ר הירש?!".

(3)

קטעים נבחרים משיחותינו עם הרבנים והראשי הישיבות

(השמות הושמטו לצורך שמירה על פרטיותם ושלומם של הדוברים):

"לצערי כשנשאלתי על החומש לא הובא לידיעתי כי המחבר הוא הר"ר שליט"א, כן הופתעתי לראות שהספר מודפס עם רש"י כפשוטו לצדו, והרי שאינו מחליף את רש"י אלא מרחיב את היריעה בפירושים נוספים"

"הביקורת על הספר יצאה לחלוטין מכל פרופורציה, ומה שפרסמו בשמנו אין לו שייכות למה שרצינו להביע, והיינו שאין ללמד לתשב"ר שום פירוש אחר מלבד רש"י ומדרכי חז"ל"

"לא עיינתי בדבר ולא בדקתי את הנושא, חתמתי כיהודה ועוד לקרא על מכתב הבד"צ, ולא יותר."

"אינני מכיר את המכתב שחתמתי נוספה עליו, חתמתי על מכתב הבד"צ ולא היתה דעתי להוסיף דבר על מה שכתבו"

"למרבה הצער לא ידענו שהמחברים הם חסידים ויראים מהישוב הישן דירושלים, ושהבד"צ העדה החרדית אחראים על מהדורה חדשה של הספר, וכיון שכך בוודאי יוציאו דבר מתוקן מתחת ידם והספר יהיה ראוי אפילו להסכמה."

מעולם לא ראיתי את החומש עצמו, רק את הקונטרסים שהובאו על שולחני, ובעיקר סמכתי על דברי הגאב"ד הגר"מ שטרנבוך כפי שנתפרסמו אשתקד, וצר לי שלא הובא לידיעתי שכבר חזר בו מהתנגדותו.

"אינני מכיר את העניין, ואין לי שום דעה משלי בנושא משלי. סמכתי על חברי, ותמה אני על עצמי שלא הייתי עירני מספיק לראות שזו מחלוקת שמקורה באנשי 'עין' הקיצוניים"

"אני מלא צער גדול שלקחו ממני חתימה והשתמשו בה נגד אנשים יראים ותלמידי חכמים, בעוד כל מה שהתכוונתי הוא להצטרף למכתב הבד"צ, בעקבות רה"י שליט"א, שקראו לתקן את החומש מכמה עניינים"

"כבר גיליתי דעתי שלא חתמתי על שום קול קורא, ובכלל לא הייתה כוונתי להורות דעה לכלל הציבור, וודאי שלא להפיץ את הדברים ברחובות קריה. רק ביקשנו להשיב למלמדים ומנהלי ת"ת ששאלו את עצמנו, ולהורות להם שאין להחליף פירוש רש"י בשום פירוש אחר, אף על פי שהוא נשען על יסודות נאמנים, משום שיש בכך שינוי דרך הלימוד המסורה לנו מדור לדור. אינני רואה פסול בביאור 'פשוטו של מקרא', אבל 'מקרא מלא' יכול להיות הפסד אם לומדים אותו לבדו".

"אינני עומד מאחורי הדברים החריפים שהתפרסמו בשמי שלא ברשות, ואשר אינם מייצגים את דעתי".

נ.ב. כנגד כל הטענות שיצאו נגד החומש, כבר התפרסמו כמה וכמה חוברות וקבצים עם תשובות נכוחות ובהירות בטוב טעם ודעת לאמיתה של תורה. רבנים ומבקשי אמת יכולים לקבלם בפנייה לאימיל: psmlearners@gmail.com

הכותבים ומפרסמים לטובת הכלל

לומדי ומעריצי הספר 'פשוטו של מקרא'

לייקווד, ניו גרז'י ארה"ב.

הרב אהרן פלדמן

RABBI AHARON FELDMAN
 421 YESHIVA LANE, APT. 3A, BALTIMORE, MD 21208
 TEL.: 410-6539433 FAX: 410-6534694
 STUDY: 410-4847200 EXT. 6050; DIRECT LINE: 443-5486050
 E-MAIL: RAF@NIRC.EDU

ROSH HAYESHIVA
 NER ISRAEL RABBINICAL COLLEGE

ראש הישיבה
 ישיבת נר ישראל

בס"ד כא כסלו תשפ"ג

הבהרה

בענין הפירוש על התורה "פשוטו של מקרא" מעולם לא חתמתי שצריכים להוציא אותו מן הבית או שאסור לסחור בו כי אין בו שמץ של מינות ח"ו ואדרבה שמעתי שהמחבר הוא בר אוריין וחדר לדבר ה' ואין לחשוד בו מדברים כאלה.

אלא שחתמתי שאין ללמוד וללמד ממנו וזה מפני שני טעמים:

טעם א': שהספר הזה חולק על רש"י במהו פשוטו של מקרא וסותם בפירושו הנקרא "מקרא מלא" דלא כרש"י בזמן שמסורת בידנו שפירש"י הוא פשוטו של מקרא וכן נפסק בשו"ע או"ח סי' רפ"ה שיוצאים ידי שנים מקרא ואחד תרגום בפירש"י, ואם כי מבסס המחבר את פירושו בדיעות החולקות על רש"י, מי הסמיך אותו להכריע דלא כרש"י, ולכל היותר היה לו להביא אותם כיש אומרים ותו לא.

טעם ב': מפירושו "מקרא מלא" יוצא שהאבות לא היו מלומדים בניסים (האבנים לא אמרו על יעקב אבינו עלי ינוח צדיק את ראשו ולא קפצה הדרך לפניו) ורשעים כמו עשו לא היו רשעים מבטן אמם (עשו היה בקי בציד חיות), והלומד בפירוש זה מפסיד בכמה מקומות את הכרת קדושת האבות ורשעות הרשעים שיוצא מפירש"י, וכ"ש שהנזק רב אם ילמדו ממנו תשב"ר.

ואם המחבר יתקן את פירושו ויסלק את הטענות הנ"ל, והיינו שפירושו "מקרא מלא" יהיה ע"פ רש"י ובביאוריו יביא פירושים אחרים כ"יש אומרים" ולא יכריע נגד רש"י, לא תהיה לי שום התנגדות לספר.

בכבוד ויקר,

אהרן פלדמן

מכתב המקובל הרב דוב קוק שליט"א

בס"ד

יקותיאל אוהב ציון

אב"ד "טובה ראייתה"

ורב בעיה"ק "טבריה" ת"ו

תאריך: כסלו תשפ"ג

אודות הפולמוס על החומש "פשוטו של מקרא"

כבוד ידיד נפשי ואהוב
כמהר"ר שמואל זלמן גופין שליט"א

הנני להשיב לשאלתו הישנה אודות דעת קדשו של מרנא ורבנא הגר"ד קוק שליט"א אודות החומש הנפוץ "פשוטו של מקרא", שבתקופה האחרונה קמו כמה וכמה ליתן דופי על הפירוש ועל עורכיו, וכתבו על זה מחאות וחברות.

א. ביום ששי עש"ק פרשת וישלח נשאל מרנא הגר"ד קוק שליט"א על אודות הפירוש "פשוטו של מקרא" שנפוץ בשנים האחרונות, ויש עליו עוררין מכמה כיוונים, ויש רבים שגנזו הספרים והוציאו מבי מדרשא, ואמר רבינו שליט"א שהחומשים הללו נמצאים בחדרו, וכפי הידוע לו הם חומשי פלא...

ב. ואמרו לרבינו שליט"א שלא מדברים על "רש"י כפשוטו", אלא על "פשוטו של מקרא", ו"מקרא מלא", ואמר מרנא שליט"א שאת זה לא ראה מעולם, אך כמדומה לו שגם את זה יש בחדרו, וביקש לבחון בעיניו את הפירוש...

ג. לאחר שעיין רבינו שליט"א עיון ממושך בפרשת מצורע ובכמה מקומות - אמר שזה ביאור נפלא, וכבר עכשיו ראה שם דברים מועילים, ובודאי שלכל אחד יכול להיות תועלת מזה, כיון שרש"י מפרש רק פסקי פסקי מן המקרא, ופעמים שהאדם לא מבין מספיק את פסוקי התורה ואין לו רש"י על זה, והם עשו מלאכה נפלאה...

ד. ונשאל רבינו שליט"א, אם כן למה יוצאים כ"כ נגד הפירוש הזה, ואמר רבינו שליט"א זה כמו שיוצאים נגד ארגון "הדברות", שעושים פעולות גדולות לקדש את שם ה' ברבים... וזה ברור לכל מי שאינו עיוור, שעיקר מגמת הפעולות הללו

בס"ד

יקותיאל אוהב ציון

אב"ד "טובה ראיתה"

ורב בעיה"ק "טבריה" ת"ו

תאריך: כסלו תשפ"ג

נובעת ממה שהם מפחדים על הכבוד שלהם, ורק הכסא אגדל ממך, ולכן מנסים להוריד את קרנם של ראשי ארגון הדברות...

ה. והזכיר רבינו שליט"א את שמו של אחד מראשי הנלחמים נגד ארגון "הדברות", ואותו אחד קורא לעצמו "רב"... אבל בקושטא אינו ראוי כלל לתואר "רב", והוא חושש על כבודו ועל כסאו, ותו לא. [רבינו שליט"א לא נכנס לעצם הטענות וכו', וכפי שראיתי בפעם אחרת שהצעתי בפניו איזה דבר שעשו בארגון הנ"ל, ואמר שהוא מסופק, רק דיבר על הרעיון הכללי של "המחאה הנוראה" נגד הארגון, משל היו "רפורמים", והמניע לכל זה הוא תאוות הכבוד].

ו. וסיפר מרנא שליט"א, שפעם בא אליו אחד בטענה, למה אתה מעודד לשמוע את שיריו של ר' שלמה קרליבך, הרי הוא לא היה "משלנו", ואמר רבינו שליט"א, אותם אדם אינו מגיע לקרסוליו של ר' שלומליה, רק שהוא היה "נגוע" מחמת שיש לו שירים ג"כ, וכל חפצו ומגמתו למוטט את קרנו של ר' שלמה בשביל לרומם את קרן עצמו... ורק מי שהוא עיור לא שם לב לבעיות הללו.

ז. ואמר רבינו שליט"א, שהוא מרגיש שיש כאן איזה מדפיסים שכנראה מדפיסים ביאור אחר על התורה, והמסחר שלהם נפגם מחמת הפפורלריות של "פשוטו של מקרא", ולכן הם החליטו בשם "מלחמתה של תורה" לצאת נגד החומש הנ"ל, והכל הבל... ובדורינו, כל אחד ינהנה מפירוש זה, הן מ"רש"י כפשוטו" שהוא נפלא, והן משאר הדברים החונים שם, כ"פשוטו של מקרא" וכו'... ר' חיים קניבסקי לא היה צריך ביאור כזה, אבל גם הוא היה נהנה מזה...

ח. וחכם אחד [הגרד"ג שליט"א] אמר לרבינו שליט"א שיש דברים שמפרשים לא כמו רש"י, כגון בפרשת וירא ששאלו המלאכים איה שרה אשתך והשיבם "הנה באהל", ורש"י פירש דצניעות היתה בה, ובביאור הנ"ל הביאו ביאור נוסף, שעדיין לא היו לה ילדים ולכן לא היתה נוהגת כדרך הגבירות היוצאות

בס"ד

יקותיאל אוהב ציון

אב"ד "טובה ראיתה"

ורב בעיה"ק "טבריה" ת"ו

תאריך: כסלו תשפ"ג

עם ילדיהן, [שו"ר שכן הביא דוגמא זו בקונטרס "ויבינו במקרא" עמ' עמוד נ].
ואמר מרנא שליט"א, הרי פירוש רש"י מונח על הספר, והם הביאו פירוש זה
מדברי האברבנאל ולא מלבם המציאו, וזה ביאור יפה ע"ד פשוט...

ט. והאמת שאם היינו רוצים להתפלמס ולבדוק בציציותיהם של כל
המדפיסים, הרי שהיינו מוצאים בחיפוש מחיפוש ונר מנר כל מיני "בעיות"
במהדורת "שוטנשטיין" ו"מתיבתא" וכו', אלא שכפי הנראה המכון של "פשוטו
של מקרא" אינו "מקושר" מספיק עם מי שצריך להיות מקושר, ולכן יש למחות
עליו בשם שמירת "פך השמן הטהור". וקצרתי מאד כי אין רצון ה' להכביר
מילין בהני מילי, ודי בזה למבין.

י. וידעתי גם ידעתי, שאותם אלו ששמו להם למטרה להלחם כנגד הביאור
הנ"ל, או מצד רצונם לקדם חומשים אחרים, [נידוע דאיכא חומש אחר ע"ד
הנ"ל], או בשביל להפיק זממם בכל תקופה לעשות מלחמה נגד אדם אחר או
מכון אחר, והכל בשם המחלוקת לשם שמים, שכבר אמר ר"י פור"י הגר"י
צדקה זיע"א, שממחלוקת זו הוא מפחד הכי הרבה, כי... "סופה להתקיים"...
ובעלי המחלוקת מקבלים המון חיזוק לקיים את יצר המחלוקת שמקונן בהם.

והמסכנים הידועים הללו מכת "ואתפל"ג קרח", ימשיכו במחלוקתם וידברו
סרה גם נגד דעת מרנא שליט"א, [כפי שעשו כאשר אמר את דעתו בענין
הבחירות, ואכמ"ל], אך אני את דבריו של רבינו שליט"א הבאתי בנקיות וטהרה
ללא חת ומורא, וישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם.

בברכה רבה

יקותיאל דטבריה

דרשת חרה"צ רבי יצחק ליבוביץ שליט"א רב דקהל יראים וואודריטש

חומש הפירוש פשוטו של מקרא, שנתעורר בשבוע שעבר ע"י גדולי ראשי ישיבות.

אחה"צ יום ב פרשת תולדות כז מרחשון תשפ"ג קהל יראים וואודריטש ניו יארק.

תלמידים חביבים, חברים מקשיבים וסתם תלמידי חכמים באר"י ובחו"ל שואלים על אודות השערוריה ששוב נתעורר על אודות החומש פשוטו של מקרא שנדפס עם הרש"י כפשוטו.

שבשנה שעברה נתעוררה שערוריה גדולה בירושלים עיר הקודש, והעבירו שם, נדבר על זה יותר מאוחר, שהבית דין העדה החרדית ירושלים העמידו תלמיד חכם אחד שיעבור על הפירוש וקיבלו על עצמם לתקן כמה תיקונים, ולפי מה ששמענו הם כבר עוסקים בתיקונים.

על כל פנים אדהכא ואדהכי בשבוע שעבר נתעוררה שוב השערוריה ע"י ת"ח מופלגים באמריקא, שהוציאו מכתב חריף נגד הפשוטו של מקרא, וגדם בלבול הדעת בין ת"ח, אברכים ובחורי חמד אינם יודעים איך ניגשים אל הדבר, ושאלו אותי.

והתבוננתי שאפשר להענות לבקשת אלו שנדבר בברים כמה מילים בענין זה, שבאמת לא היינו רוצים להכנס לעניין הזה, ובוודאי לא לפגוע בתלמידי חכמים מופלגים החותמים שהם דעת התורה של המחאה, ובתוכם יש כמה ידידים נפלאים כבר רבות בשנים, מרביצי תורה יראי השם וחשובי שמו, ואין אנו רוצים לפגוע בשום תלמיד חכם, יזהרו בגחלתם, אבל ההכרח לא יגונה ולא ישובת, מלקבל זה שת"ח העוררנו לדבר בזה, ונדברנו עם כמה ת"ח מליקווד, מרביצי תורה ועוד כמה ת"ח מופלגים, נדבר בקצרה כמה מילים:

עצם הלימוד חומש רש"י ורמב"ן, שהחת"ס הקדוש והמהר"ם שיף הקדוש הרביצו תורה כך ובכל הישיבות למדו חומש רש"י והיה קפידה על זה ללמוד חומש רש"י, ילדים בתלמודי תורה למדו חומש רש"י, ובוודאי לא נתקבל ללמוד ההצעה של הספר המתוק 'מנוחה וקדושה' מגדולי תלמידי וואלאזין איש גאון וצדיק שרצה להציע לאותן המלמדים תינוקות ללמוד, וילד תכף ברגע שיכול ללמוד פסוקי המקרא למדו איתו רש"י, כדי לחזק בו קדושת תורה שבעל פה, ובחת"ס הקדוש יש א פאייערידגע דרשה (תקע"א?) פרשת בשלח כבר הארכנו בזה ואין עכשיו הזמן והמקום להאריך בזה, כבר דיברנו על זה בשנים עברו, ובוודאי שכל יהודי ידע שזה היסוד, ועד היום כל יהודי לומד כל שבוע רש"י, והרבה יהודים לומדים רמב"ן, ואנוכי הקטן מרביץ תורה ברמב"ן, ומעורר אברכים לקבוע שיעורים בזה, שהכוח שבתורה שבכתב ושבעל פה כמו שהחת"ס הקדוש כתב שעיקר האמונה ושורשי הדעת, ואין בזה שום ספק.

במשך השנים שנתפשט יותר דרכי הלימוד בדרך הגיון באופן שכלי, ונתפס הרבה מהעולם הזה, נחלש הענין של חומש רש"י. ממש נפסק, איך שקוראים לזה 'עולם הישיבות' ללמוד חומש רש"י, וגם במקומותינו נחלש מאוד. אברכים אין להם כמעט קשר לתורה שבכתב וליסודות של עם ישראל.

אז כביכול בורא עולם, הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, יצאו לאור בשנים האחרונות כמה פירושים נפלאים בביאור רש"י, ובראשם ה"רש"י כפשוטו" שבעטיו נתקברו יהודים רבים מאוד לתורה שבכתב ושבעל פה, ועוד חומשים כאלו, 'שימה בפיהם' הוא ספר חזק, וגם נזכיר במיוחד הפירוש 'תורה ברורה' שכתב תלמיד חכם ליטוויק מבורו פארק שכתב בעיון גמור בעמילות התורה, שנים קודם נדפס באידיש

וכהיום בלשוה"ק, כל הפירושים האלו מושכים לב האדם לעסוק בתורה שבכתב ושבעל פה, ופירוש התורה, ובעיקר פירוש רש"י על התורה,

ועל אף זה, כיון שנחלש כהיום הלימוד בתורה שבכתב, חסר הרבה פעמים באברכים כהיום שנתגדלו כבחורים שצריך להבין הכל בשכליות וחסר מביאורי התורה והם מתרחקים מפירוש רש"י. והפירוש הזה 'פשוטו של מקרא', כמה תיקונים צריך לא נחלוק, אבל זה וודאי כמה שאנו יודעים וכמה שאין יודעים הרבה נתקברו מחמת הפירוש הזה לתורה שבכתב כיון שהתחילו להרגיש שהם מתחילים להבין היקף הפרשה, ונדפס על הדף רש"י כפשוטו, מסתכלים שם זה מושך הלב והוא מיוסד על דברי גדולי הראשונים וגדולי המפרשים, ויש כמה דרכים לתורה, ולומדים בעיקר הפשוטו של מקרא של רש"י, כבר כתוב ברשב"ם תחילת פרשת וישב, כבר אמרנו על זה שנה שעברה 6 שמועסן בענינים הללו סביב השערוריה, שיש אופנים נוספים ופשטים המתחדשים שנתחדשו בסדר הדורות לפי הצורך כפי הוויכוח שהיה לו עם זקינו רש"י, וכל הני ענינים הן סייעתא לעיקר להגיע לעומק הלימוד של חומש רשי והרמב"ן והאור החיים הקדוש ופירושי התורה.

על כל פנים הועיל להרבה, שיודעין מזה.

וכשחולקין נגד זה, חולקין על המציאות, דבר שמאות נהנים מזה ואין יכולין לוותר על זה, והם מפחדים ואין יודעים איך ניגשים לזה, והרבה יסתכלו בסתר וחושבים שאין עושים טוב, אבל ידעו שכשאין עושין טוב מסתכלים בדברים אחרים, בפרט שיש כותבים כאלו שרוצים להשוותו ח"ו למנדלסון ומשה דעסלער שלא האמינו בתורה שבעל פה כמו שגילה ההפלאה בדרשה בשנת תקמ"ב, החתם סופר מזכיר הדרשה, שהבעל הפלאה בקדושת תורתו בפרט מה שניק אצל רבו מאורו של ישראל המגיד ממעזריטש, הרגיש דקות הכפירה ובמשך נתגלה במלואו. כידוע.

ולקחת זה ולהשוות? ח"ו! בזה מכשירים את מנדלסון, לא פוסלים, מכשירים נעבעאך, מקרבים דבר שהיה רחוק 'בספרי רמ"ד אל תשלחו יד'.

חכמים הזהרו בדבריהם, אני מדבר על אלו שכותבים דברים כאלו, כבר נחזור למחאה של דעת תורה. ועל כל פנים כשיוצאים למלחמה צריך לדעת כמה זה יפעול, וכמה קרבנות זה יעלה, בלי זה אין יוצאים למלחמה כבדה.

וכאן מדובר בדבר שכמה וכמה נהנים מזה ונמשכים ע"י זה בלימוד התורה שבכתב ושבעל פה ולחכמי ישראל. ועומדים כאן מבולבלים, ולא יוכלו לעמוד בנסיון, וילמדו בזה, ויחשבו שאין עושים טוב, ואם כבר כך אפשר להסתכל בעוד דברים, והתוצאות מי ישורנו. צריך להזהר מאוד בענינים אלו.

וכידוע חכמי ישראל שהיו בקיאים במלחומת השם, שרי צבקות ישראל, היו יודעים לחשב בקלות וחמורות בכל מחאה, לפני שיצאו למחאה התענו תעניתים. המהר"ם שיף הקדוש ישב בתענית ג' ימים לפני שחתם על הפרידה מהנאילוגן מכלל ישראל, כידוע שהכריתום מעם ישראל, ועוד ועוד, העניינים הם עניינים נשגבים, ומשחקים בעניינים, וצריך להזהר בעבודת השם.

א היליגער צאנזער רוב כותב במכתב להרב הקדוש צמח צדיק מוויזניץ אודות מלחמת הרפורם שהמחלוקת בישראל גרם לדאבון לב לקרע עמוק בין יראי השם, צריך להזהר מאוד בעניינים אלו, מלחמות השם, שלא יכנסו ל'ריבי', שה'ריבי' גורם להיפך התקנה.

על התיקונים כבר דיברנו, וכבר קיבלו על עצמם לתקן, ואולי גם את השם 'פשוטו של מקרא' גם לשנות, שידעו שפשוטו של מקרא הוא בעיקר רש"י ורמב"ן, עכ"פ תוכן המטרה יש תועלת גדולה בזה לפי מצב הדור, שאכן אלו הישיבות שהחזירו הלומדות החלישו את לימוד תורה שבכתב ורש"י, וכפי ששמענו

מתלמידי חכמים גדולים בליקווד שנתעוררו בזה.

תיקונים בוודאי יש, אבל להפחיד ולכתוב 'רוח של השכלה יש בו' ואינו בר תיקון כלל' הוא דבר תמוה מאוד, יושבים בירושלים ומתקנים תחת הדרכת תלמידי חכמים וכאן יוצא מכתב חריף 'ואינו בר תיקון כלל'.

רופן מין אופ תלמידי חכמים אברכים ששוקדים על התורה, ואינם מבינים על מה יצא הקצף הגדול הזה, אינם מרגישים מה הענין. בזמן שהיו צריכים לצאת נגד מאגאזינען וד'ורנאלען שנמכרים באלפים בכל ערב שבת אפילו בתוככי ליקווד כידוע, שהרבה יותר שרוי בארטיקלען, להכניס ההשכלה והמודרנה רוח הגוי בבתי, ובכל זה חסר מחאה גדולה של יראי השם וחושבי שמו, ועוד ועוד כמה ענינים שאין הזמן להעלות כאן באיתגליא, שהיו צריכים למחות, לא לגשם התורה, תורה שבעל פה, עסק התורה, גמרא עם תוספות שלמדו דף גמרא עם תוספות ולהתיגעו על הדף, וכמה ענינים שונים, וריבוי הסיומים ועוד ענייני בטלה, ולא התכלית של עיקר עסק התורה, לשים לילות כימים.

אנו מדברים הרבה בסעודה שלישית בנאמבער 8, ישמע חכם ויוסף ליקח, והיו צריכים לעשות מחאה על כמה וכמה ענינים שגורם לדאבון שאלפי בחורי חמד ואברכים נופלים מהיהדות, לבבות שבורים שנזרקו עמהם מהסיסטימטישע ישיבות, ועוד עשרות פראבלעמען שתלמידי חכמים מופלגים עוררנו על זה, ועל זה אין קול חוצב להבות אש שישמעו את דבר השם, ועוד ועוד עניינים, שקורים בארצנו הקדושה ובחו"ל ובכל מקומות מושבותיהם, ואין קול מחאה במחנה, כמעט ונחלש קול המחאה בשנים האחרונות, ואין כאן המקום להרחיב ולגעת כבודם של ישראל.

אבל וודאי שלמחות על דבר כזה, ובכזה כוח עוד, הוא פליאה גדולה. וקשה להבינם.

והרגיענו כמה תלמידי חכמים מופלגים ואברכים שאינם רוצים להוציאם מהבית ומהבית מדרש, אלא יחכו עד צאת המהדורה המתקנת ולראות מה יצא באופן יפה יותר, ואדהכי ואדהכי מי שמרגיש שזהו נמשך בזה ללימוד התורה, וכמובן רוצה ללמוד בעיקר גם חומש רש"י ורמב"ן, ולהעמיק בדברי תורה הקדושה, אבל מרגיש שזה הוא ההיכר תמצא למשיכה, וזה מעמיד לו מתיקות שיהיה נמשך ללימוד התורה, תורת משה, משה מפי הגבורה, הרמב"ן הקדוש מאריך באש קודש בהקדמתו [שאנו לומדים כעת כל ליל ישיא] וזה תועלת גדול מאוד, ולא לפחד מאף אחד.

יעזור הקב"ה שנתבררו ויתלבנו הדברים יותר בבהירות ויותר יופי הוא בוודאי תועלת גדול, אנו נכנסים עכשיו לימי חנוכה שיהיה שמן זית זך כתית למאור, עוברים את הכתית את התנגדויות ומלחמת השם שיהודים מעוררים, להיפך צריך להוציא המאור שיתקנו יפה, שיאיר ויתגלה כוח התורה של תורה שבעל פה, עם אור הגנוז, קדושת התורה כפי שהבני יששכר מאריך בנפלאות על חנוכה, במלחמותיו הקדושים נגד הרפורמים והמשכילים, קדושת התורה, קדושת התורה, שח"ו לא יהיה יוונים נקבצו עלי ופרצו חומת מגדולי, לשבור תלמודי תורה ישיבות כוללים בתי מדרשים, להכניס רוח הגוי והשטודיה של העולם הגוי והמהלך של ישיבות הגויים, משחקים עם נשמות, אם אין מתאים, בא יום אחד מאוחר, לא הלך בסיסטעם, נופל החוצה, וכשנתגדל נבעט החוצה לגמרי, וכמה וכמה פראמבלעמען ששובר נשמות ישראל.

להביא ילדי ישראל לאהבת התורה, עמילות התורה, גיעת התורה, ולאחר מכן למתיקות התורה ונעימות התורה, תורה שבכתב ושבעל פה הוויות אביי ורבא.

מדברים על זה הרבה בעז"ה בסעודת רעווא דרעווין בסעודה שלישית, ומפלפלים קצת בזה כל שבוע ושבוע.

ועכ"פ זה ברור כשמש שזה עיקר, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה, ואין לנו שיעור

רק התורה הזאת, צדיקים וגדולי ישראל לימדונו, והצאנזער רב הקדוש עורר בזה בתוקף עוז, בסדרה השבוע, בזרע קודש מהראפישצער רוב הקדוש שיש פעמים שלומדים תורה שלא לשמה אבל כל זה מביא להאמת.

זו הדרך של חכמי ישראל מרביצי תורה ומעתיקי שמועה, עם האש של רבותינו הקדושים תלמידי הבעש"ט אשר מפיהם ומפי כתבם אנו חיים וקיימים שמעוררים הרבה על זה ללמוד התורה הקדושה עם הרש"י והרמב"ן ושאר מפרשים. ואירו נשמות ישראל.

נסיים עם מה שראינו בשנה שעברה, מאחד מאלו מהחומש פשוטו של מקרא, הוא כותב בתוך הדברים: בית דין בירושלים של העדה החרדית סמכו ידיהם על מבקר מיוחד שיעבור על הספר מטעמים הגאון רבי פנחס חזן שליט"א מראשי ישיבת אהבת תורה, ומרבני קהילה קדושה קהל חסידי ירושלים, חתן הגאון הצדיק רבי חיים אורי פריינד שליט"א מחברי הבד"ץ, וכותב שם בתוך הדברים, את הספר פשוטו של מקרא וכן מקרא מלא המקוצר המבוסס עליו, הנני החתום מטה מכיר במישרין מרישא עד גמירא אשר מילאתיו במיוחד ע"י חברי הבית דין ובראשם הראב"ד הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א להעביר תחת שבט הביקורת, עברתי על כל הנכתב בזמנו, ואף חזרתי ועיינתי בו לעומק כמה וכמה שנים על הסדר, ומצאתי כולו קודש נקי מכל רבב, נשען מתחילה ועד סוף על מקורות האיתנים ונאמנים ה"ה רבותינו מפרשי התורה והראשונים והאחרונים בשפה ברורה ובנעימה, וטבולה ביראת שמים טהורה. ומסיים שם:

אחר שחברי הביד"צ שמעו את דברי המעוררים בקשו לנפותו ולהוציא דברים שיכולים להביא חלילה לידי טעות ואי הבנה בפירושם של הראשונים במקרא קודש. מאחר וצייתי דינא אן וחרדים לדבריהם של גדו"י התחייבו ע"כ בפני הגאון הביד"צ שליט"א שבמהדורה הבאה נשכח עם ת"ח המוסמכים מטעם הביד"צ להביא את הדברים לידי תיקון, גם התחייבנו לא להדפיס יותר את המהדורה הישנה, והרואה נכוחה ומבקש האמת יראה שהביד"ץ לא אסר ללמוד ולמכור את הספרים.

וכפי ששמענו ממקורות נאמנים, והעביר בני הרב ר' אהרן מרביץ תורה בעיר מונטריאל, שמוכרי הספרים כאן מסרו שידועים שיושבים שם ועובדים על תיקון הפירוש, ועכשיו שיצא המכתב החרף הלזה נמוג ליבם לגמרי, שאין יכולים לתקן.

מקווים אנו שיתבררו העניינים, בוודאי טוב שיוצא אש קודש חוצב להבות אש, שגורם לזה שיזהרו יותר ולתקן, הכל משמים, בוודאי שיוצא דעת תורה מיהודים שעמלים בתורה ומרביצים תורה לא יצא מכשול, אבל אדהכי ואדהכי רצינו ליישר קצת גווים כפופים, ולהרגיע נשמות קדושות שרוצים לציית דעת תורה, והם מרגשים אחריות בספרים אלו שיכלו להסתדר, שלא יפחדו ולהיות נזהר מכל הפרעמדע ז'ורנאלען, וכל ההשפעות הזרות, ובוודאי מספרי האפיקורסים הקדומים דעסלער, ולעמוד רחוק מכל המתחכמים וכל המתיוונים ולהתקשר לחכמי ישראל האמיתיים גדולי דורות שהאירו לנו את התורה שבכתב והתורה שבעל פה, אשר מפיהם ומפי כתובם אנו חיים וקיימים, ובפרט אלו עם האש של תלמידי הבעש"ט, שנזכר במהרה אור חדש על ציון תאיר, ונזכה כולנו במהרה לאורו, ישקני מנשיקות פיהו, כי טובים דודיך מיין, כפי שרש"י הקדוש אומר בשיר השירים שיתגלו סודות התורה, וכפי שזוהר הקדוש כבר כותב, שהזוהר הקדוש וכל פנימיות התורה שנתגלו כעת אנו עומדים בערב שבת אחרי צהרים, תמניא דמעלי שבתא, טועמיה חיים זכו, שנוכל להתקדש ולהטהר בקדושת עמילות התורה, הוויות אביי ורבא, לזכות בנצחון הקדושה על החיצונים, שיהיה ועלו מושלים בהר ציון לשפוט את הר עשו, מלכותו בכול בכול משלה, במהרה בימינו אמן.

נתי ספר ונחזי

עקב כך שבימים האחרונים מתפרסם בחוצות קריה קול קורא בזה הנוסח:

"פשוטו של מקרא" ו"מקרא מלא" אשר נתפשט בשנים האחרונות, ולצערנו נוכחנו שביאור זה סורו רע להרחיק פירוש חז"ל ורש"י ולשומם כפשטים צדדיים וטפלים (כאשר גם תבנית החיבור יעיד על כך) או להתעלם מהם לגמרי, בפרט במקומות שהם יסודי אמונה כתחיית המתים ועולם הבא ורוח הקודש, וכן במקום שנוגע לאמונה בתורה שבעל פה, ותמורתם דרכו הקלוקל של הביאור לבחור להציג פירושים (רבים מהם בלי ציון שום מקור) דווקא כאלה הנראים יותר כנוטים אל ההגשמה, אפילו כשהם נוגדים את פשטות הלשון או הענין, כמו כן דברים המורים על נסים גלויים ושידוד מערכות הטבע ושאר מושגים רוחניים, וכן בנוגע לאבות ואמהות הקדושים שכל חייהם והנהגותיהם התנהלו בקדושה עליונה ונשגבה למעלה מההשגת אנוש, ניכרת בזה הביאור נטיה להפחית ולגשם ולהטות, לצד הטבע אף היפך מ"פירושם הפשוט" של המקראות ובניגוד לגדולי מפרשי הפשט.

ליקטנו וקיבצנו כאן מתי מספר דוגמאות, אשר כל מי שרוצה לראות האמת יוכל לבדוק ולהוכיח בעיניו למי האמת ולמי השקר והרשע.

עולם הבא / תחיית המתים

בראשית טו, ב.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר אֲבֹרָם ה' אֱלֹהִים מֶה תִּתֶּן לִי וְאֶנְכִּי הוֹלֵךְ עֲרִירִי"
ויקרא כ, ג.	על הפסוק:	"וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ"
במדבר כג, י.	על הפסוק:	"תָּמַת נַפְשִׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל וְתָהִי אַחֲרִיתִי כְּמֹהוּ"
במדבר כג, י.	על הפסוק:	"תָּמַת נַפְשִׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל"
במדבר כד, כא.	על הפסוק:	"וַיִּזְרָא אֶת הַקִּינִי וַיִּשָּׂא מִשְׁלֹו וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד וְשִׁים בְּסַלֵּעַ קִנְדִּי"
דברים ה, ט.	על הפסוק:	"פֶּקֶד עֲוֹן אֲבוֹת עַל בְּנִים וְעַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רִבְעִים לְשָׁנָא"

העתיד לבוא, משיח וגאולה

בראשית א, יג.	על הפסוק:	"וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי"
בראשית יג, טו.	על הפסוק:	"וַיִּשְׁמָתִי אֶת זֶרְעִי בְּעֶפֶר הָאֶרֶץ וְגוֹ"
בראשית טו, יח.	על הפסוק:	"בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת ה' אֶת אֲבֹרָם בְּרִית לְאָמֶר"
בראשית כה, כג.	על הפסוק:	"וַיִּרְבַּ וַיַּעֲבֹד צִעִיר"
בראשית כה, כו.	על הפסוק:	"וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב"
בראשית כז, כט.	על הפסוק:	"הִנֵּה גָבִיר לְאַחִיד וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָדָּ בְּנֵי אִמּוֹ"
בראשית כז, מ.	על הפסוק:	"וְהָיָה כְּאִשָּׁר תִּרְיֹד וַתִּקָּחְךָ עָלוּ מַעַל צִנְאֶרֶד"
בראשית לב, כו.	על הפסוק:	"וַיִּגַע בְּכֹף יָרְכוֹ וַתִּקַּע כֹּף יָרְדָּה וַעֲקֹב בְּהָאֶבְדָּו עַמּוֹ"
בראשית לב, לב.	על הפסוק:	"וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׁמֶשׁ"

בראשית לב, לג.	על הפסוק:	"על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה"
בראשית מט, ח.	על הפסוק:	"יהודה אתה יודוך אחיד"
בראשית מט, י.	על הפסוק:	"עד כי גבא שילו ולו קהת עמים"
שמות ו, ח.	על הפסוק:	"והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי"
שמות יז, יד.	הקדמה לפסוק:	"ויאמר ה' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים בְּאָזְנִי יְהוֹשֻׁעַ"
שמות כג, כו.	על הפסוק:	"מספר ומיד אמלא"
ויקרא כח, ט.	על הפסוק:	"שופר תרועה"
ויקרא כו, ו.	על הפסוק:	"והשפתי חיה רעה מן הארץ"
ויקרא כו, יא.	על הפסוק:	"ולא תגעל נפשי אתכם"
ויקרא כו, מה.	על הפסוק:	"אני ה'"
במדבר יא, כו.	על הפסוק:	"וישערו שני אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד"
במדבר כד, יז.	על הפסוק:	"דרך כוכב ממצרים קם שבט מישאל ומחץ פאתי מואב וגו'"
במדבר כד, יח.	על הפסוק:	"והנה אדום גרשה"
במדבר כד, יט.	על הפסוק:	"ודרך ממצרים קמו שני אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד"
במדבר כד, כב.	על הפסוק:	"כי אם והנה לבער קין עד מה אשור תשפך"
במדבר כד, כד.	על הפסוק:	"נצנים מיד פתים וענו אשור וענו עבר וגם הוא עדי אבד"
דברים א, ז.	על הפסוק:	"ואל כל שכניו"
דברים כח, יז.	הקדמה לפסוק:	"זכור את אשר עשה לך עמלק"
דברים ל, א.	הקדמה לפסוק:	"והנה כי גבאו עליך כל הדברים האלה הנבואה והקללה..."
דברים ל, ו.	על הפסוק:	"וימל ה' אליהם וגו'"

ניסים והנהגות מעל הדרך הטבע

בראשית ג, א.	על הפסוק:	"ויאמר אל האשה וגו'"
בראשית ו, ט.	על הפסוק:	"בדדתי"
בראשית ו, יג.	על הפסוק:	"כי מלאה הארץ חמס מפניכם"
בראשית יא, א.	על הפסוק:	"וידברים אחדים"
בראשית יג, א.	על הפסוק:	"וינעל אברהם ממפגרים הוא ואשתו וכל אשר לו וגו'"
בראשית טו, ז.	על הפסוק:	"מאור כשדים"
בראשית יז, א.	על הפסוק:	"ויאמר ה' אל אברהם ויאמר אליו אני אל שדי"
בראשית יז, ג.	על הפסוק:	"ויפל אברהם על פניו ויצחק וגו'"
בראשית יז, יז.	על הפסוק:	"ויאמר בלבו הלכו מאה שנה וילד ואם שרה תשעים שנה תלד"
בראשית יז, יט.	על הפסוק:	"ויאמר אלהים אבן שרה אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק"
בראשית יח, יא.	על הפסוק:	"יחד להיות לשרה ארץ כנענים"
בראשית יח, יב.	על הפסוק:	"ויתחבק שרה"
בראשית יח, יג.	על הפסוק:	"ויאמר ה' אל אברהם למח זה צחקך שרה"
בראשית יח, יד.	על הפסוק:	"היפלא מה דבר"
בראשית כא, א.	על הפסוק:	"וינעש ה' לשרה כאשר דבר"
בראשית כא, ו.	על הפסוק:	"צחק עשה לי אלהים"
בראשית כא, יט.	על הפסוק:	"ויפקח אלהים את עיניה ותרא בארמית"
בראשית כ, ל.	על הפסוק:	"ויהי כאשר פלח צחק לברך את יעקב ויהי אף צא יצא יעקב..."
בראשית ל, לד.	על הפסוק:	"ויאמר לבן הן לו יהי כדברך"
בראשית לא, א.	על הפסוק:	"וישמע את דברי בני לבן לאמר וגו'"

בראשית מ, כג.	על הפסוק:	"וַיִּשְׁכַּחְהוּ"
שמות א, יב.	על הפסוק:	"וַיָּבֹאוּ יִפְרָאִי"
שמות ב, א.	על הפסוק:	"וַיִּלְכֹּד אִישׁ מִבֵּית לֵוִי"
שמות ג, יב.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ"
שמות ו, ב.	הקדמה לפרשת וארא	
שמות ז, ג.	על הפסוק:	"אֶת אֱתֹנִי וְאֶת מוֹפְתֵי"
שמות ז, יב.	על הפסוק:	"וַיִּבְלַע מִטָּה אֶהָרֹן אֶת מִטֹּתָם"
שמות ז, כח.	הקדמה לפסוק:	"וַיִּשְׁרֹץ הַיָּאֵר צִפְרֻדָּעִים וְעָלוּ וּגוֹ"
שמות ח, יט.	על הפסוק:	"וַיִּשְׁמָתִי פָּדַת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמָּךְ"
שמות ט, כד.	על הפסוק:	"וַיִּהְיֶה בְּרֹד וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבְּרָד"
שמות יד, יד.	על הפסוק:	"וְאֵתָם תַּחֲרִישוּן"
שמות טו, כה.	על הפסוק:	"וַיִּצְעַק אֶל ה' וַיֹּרְחוּ ה' עַץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמָּתְקוּ הַמַּיִם"
שמות יז, ב.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מִה תִּרְיֹבוּן עִמָּדִי"
שמות יז, ה.	על הפסוק:	"וְקָח אֶתְּךָ מִזֶּקֶנִי יִשְׂרָאֵל"
שמות יז, ה.	על הפסוק:	"וַיִּמָּטֹף אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיָּאֵר קָח בְּיָדְךָ"
שמות יז, ט.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בָּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בְּעַמְּלֶק וּגוֹ"
שמות יז, י.	על הפסוק:	"וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כְּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בְּעַמְּלֶק"
ויקרא יג, מז.	הקדמה לפרשת נגעי בגדים	
ויקרא כג, מג.	על הפסוק:	"לִמְעַן יִדְעוּ דִּרְתִּיכֶם כִּי בִסְכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"
ויקרא כה, א.	הקדמה לפרשת בהר	
ויקרא כו, ח.	על הפסוק:	"וְנָרְדְּפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רִבְבָה יִרְדְּפוּ"
במדבר ה, יא.	הקדמה לפרשת סוטה	
במדבר יג, ל.	על הפסוק:	"כִּי יָכֹול נוֹכַח לָהּ"
במדבר יג, לא.	על הפסוק:	"וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוֹכַח לַעֲלֹת אֶל הָעָם כִּי חֹזֶק הוּא מִמֶּנּוּ"
במדבר טז, ל.	על הפסוק:	"וַיִּצְאֻ... אֶת ה'"
במדבר טז, לא.	על הפסוק:	"וַיִּהְיֶה כְּכַלְתּוֹ לְדַבֵּר אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּבָּקַע הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תַּחְתֵּיהֶם"
במדבר יז, יט.	על הפסוק:	"אֲשֶׁר אֲנֻעַד לָכֶם שְׁמָה"
במדבר כ, טז.	על הפסוק:	"וַנִּצְעַק אֶל ה' וַיִּשְׁמַע קוֹלָנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ וַיִּצְאֵנוּ מִמִּצְרָיִם"
במדבר כא, ח.	על הפסוק:	"וַיִּהְיֶה כָּל הַנָּשׁוּף וְרָאָה אֹתוֹ וַחֲיִי"
במדבר כא, יד.	על הפסוק:	"עַל כֵּן יֹאמְרוּ בְּסִפְרֵי מִלְחָמוֹת ה' וּגוֹ"
במדבר כז, יג.	על הפסוק:	"וַיִּרְאִיתָה אֶתָּה"
במדבר לג, ה.	על הפסוק:	"וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִרְעַמְסֵס וַיִּחְנוּ בְּסִכְתִּי"
דברים א, יח.	על הפסוק:	"וַיִּצְאֵנָה אֶתְּכֶם בְּעֵת הַהִוא אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן"
דברים א, כה.	על הפסוק:	"וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ"

השגחה פרטית

בראשית כא, א.	על הפסוק:	"וַה' פָּקַד אֶת שָׂרָה"
בראשית לט, כא.	על הפסוק:	"אִם כֹּה יֹאמְרוּ נִקְדָּיִם יִהְיֶה שְׂכָרְךָ"
בראשית לט, ב.	הקדמה לפסוק:	"וַיִּהְיֶה ה' אֶת יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ"
בראשית לט, כא.	על הפסוק:	"וַיֵּט אֱלֹו חֶסֶד"
בראשית מו, ה.	על הפסוק:	"כִּי לְמַחֲנֶה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם"
בראשית מו, ח.	על הפסוק:	"וַיִּשְׁמַע יִמְיָי לָאֵב לְפָרְעָה וּלְאֶדּוֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמִשַׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם"

שמות יב, מב.	על הפסוק:	"ליל שמריס"
ויקרא, יט כו.	על הפסוק:	"לא תנחשו ולא תעוננו"
במדבר ו, כד.	על הפסוק:	"וְשִׁמְרֶד"
במדבר טו, מא.	על הפסוק:	"אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרָיִם"
דברים ב, ז.	על הפסוק:	"יָדַע לְכַתֵּךְ אֶת הַמִּדְבָּר"
דברים ז, יד.	על הפסוק:	"בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכֹל הָעַמִּים"
דברים י, יח.	על הפסוק:	"עֲשֵׂה מִשְׁפָּט יְתוֹם וְאַלְמָנָה"

קירבת ה' והשראת השכינה

בראשית ג, כג.	על הפסוק:	"וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֶּן עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם"
בראשית כו, כד.	על הפסוק:	"וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּלֵילָה הַהוּא"
בראשית כז, ד.	על הפסוק:	"וַיַּעֲשֶׂה לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי"
בראשית כח, טז.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר אָכֹן יֵשׁ ה' בְּמִקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי"
בראשית מט, ד.	על הפסוק:	"אֲזוּ חִלְלֶתָ יְצוּעֵי עֲלֶה"
שמות כ, יז.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם וּגוֹ"
שמות כד, י.	על הפסוק:	"וַיֵּרָאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּגוֹ"
שמות כח, ל.	על הפסוק:	"וַיִּנָּתֶן אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאוּרִים וְאֶת הַתְּמִימִם"
ויקרא יט, א.	הקדמה לפרשת קדושים	
ויקרא כא, א.	הקדמה לפרשת אמור	

אמונה ובטחון

בראשית יב, ב.	על הפסוק:	"וַאֲעֹשֶׂךָ לְגוֹי גָדוֹל"
בראשית יג, ג.	על הפסוק:	"וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וַעֲדָ בֵּית אֵלִי"
בראשית כא, ט.	על הפסוק:	"וַיִּתְּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הָגֵר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצַּחֲקִי"
שמות י, א.	על הפסוק:	"לִמְעַן שִׁתִּי"
שמות יד, יד.	על הפסוק:	"וְאַתֶּם תִּהְרִישוּן"
שמות טז, ד.	על הפסוק:	"אֲנִסְכֶּנּוּ"
שמות יט, ד.	על הפסוק:	"אֵל תִּפְנֹו אֶל הָאֱלֹלִים וּגוֹ"
במדבר ט, כב.	על הפסוק:	"אֹז יָמִים אֹז חֹדֶשׁ אֹז יָמִים בְּהַאֲרִיךְ הָעֵינָן עַל הַמִּשְׁכָּן"
במדבר כא, ה.	על הפסוק:	"וַיִּנְפְּשֻׁנוּ קֶצֶה בָּלָהֶם הַקָּלְקֵלִי"
במדבר כו, י.	על הפסוק:	"וַיִּהְיוּ לְנֶסֶם"
דברים ו, ד.	על הפסוק:	"שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד"
דברים ח, טז.	על הפסוק:	"הַמֵּאֲכִלֶךָ מִן בְּמִדְבָּר וּגוֹ"
דברים כ, ב.	על הפסוק:	"וַיִּנְגֹּשׁ הַכֹּהֵן וַדָּבָר אֶל הָעָם"
דברים כ, ג.	על הפסוק:	"וַאֲמַר אֶלֶהֶם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל... אֵל יֵרֵךְ לְבַבְכֶּם"

שכר ועונש

בראשית טו, א.	על הפסוק:	"אֵל תֵּינָא אַבְרָם אֲנֹכִי מִגֶּן לָד"
---------------	-----------	--

בראשית טו, ב.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר אַבְרָם ה' אֱלֹהִים מִה תִּתֶּן לִי וְאַנְכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי"
בראשית יד, כב.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סֹדִם הֲרִימְתִּי יָדִי אֶל ה' אֵל עֲלִיוֹן"
בראשית יח, טז.	על הפסוק:	"וַיִּקְמוּ מִשָּׁם"
בראשית יח, יז.	על הפסוק:	"הִמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה"
בראשית יח, יח.	על הפסוק:	"וְאַבְרָהָם הָיָה וְהָיָה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרָכוּ בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ"
בראשית כב, א.	על הפסוק:	"וְהָאֱלֹהִים נָסָה"
שמות ח, כ.	על הפסוק:	"וַיַּעַשׂ ה' כִּן וַיָּבֵא עֲרָב"
במדבר כב, ו.	לאחר הפסוק:	"כִּי יִדְעִתִּי אֵת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ מִבְּרַךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאָר"
דברים י, יג.	על הפסוק:	"לְטוֹב לָךְ"
דברים ל, יט.	על הפסוק:	"לְמַעַן תִּחְיֶה אִתָּה וְנִרְעֶד"
דברים יא, טז.	על הפסוק:	"הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶּם"
דברים כז, כו.	על הפסוק:	"אֲרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֵת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת"
דברים ל, ט.	על הפסוק:	"וְהָיָה כֹּאֲשֶׁר שָׁשׂ ה' עֲלֵיכֶם לְהִיטִיב אֲתָכֶם וּלְהַרְבּוֹת אֲתָכֶם"
דברים לא, יג.	על הפסוק:	"וּבְגִיחָם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלִקְדּוֹ לִירְאָה אֵת ה'"
דברים לב, ד.	על הפסוק:	"הַצּוֹר תָּמִיד פָּעֵלוּ כִּי כָל דֶּרֶכִּיו מִשְׁפָּט"

קדושת האבות והאמהות

בראשית כז, ד.	על הפסוק:	"וַיַּעַשׂה לִי מִטְעָמִים כֹּאֲשֶׁר אֲהַבְתִּי"
בראשית ל, ח.	על הפסוק:	"וַיִּפְתְּלוּ אֱלֹהִים"
בראשית ל, ט.	על הפסוק:	"וַיִּתְּנָה אֵת זֶלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה"
בראשית ל, יח.	על הפסוק:	"שְׂכָרִי אֲשֶׁר נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי"
בראשית לו, יט.	הקדמה לפרשת מכירת יוסף	
בראשית מו, כב.	על הפסוק:	"וְאֲנִי נָתַתִּי לָךְ שְׂכָם אֶחָד עַל אֶחָד אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחֶרֶץ וּבְקִשְׁתִּי"
שמות ו, ב.	הקדמה לפרשת וואר	

גנות הרשעים

בראשית יג, יב.	על הפסוק:	"וַיִּנְאַחַל עַד סֹדִם"	(לוט)
בראשית יג, יד.	על הפסוק:	"וְה' אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד לוֹט"	(לוט)
בראשית טו, ז.	על הפסוק:	"מֵאִוָּר כְּשָׂדִים"	(נמרוד)
בראשית יט, ח.	על הפסוק:	"אֹרְצִיָּה נָא אֲתֶהֱנֶן אֲלֵיכֶם"	(לוט)
בראשית כה, כג.	על הפסוק:	"שְׁנֵי גוֹיִם... וְשְׁנֵי לְאָמִים"	(עשו)
בראשית כה, כז.	על הפסוק:	"אִישׁ שָׂדֶה"	(עשו)
בראשית כה, ל.	על הפסוק:	"הַלְעִיטֵנִי נָא"	(עשו)
בראשית כה, לב.	הקדמה לפסוק:	"וַיֹּאמֶר עֲשׂו הִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ לָמוֹת"	(עשו)
בראשית כה, לד.	על הפסוק:	"וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ וַיִּקֶּם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֵא עֲשׂו אֵת הַבְּכֹרָה"	(עשו)
בראשית כז, ה.	על הפסוק:	"וַיִּרְבֶּקֶה שְׁמֻעֵת דְּבַר וַיִּחַק אֶל עֲשׂו"	(עשו)
בראשית כז, ט.	הקדמה לפסוק:	"וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מִה עֲשִׂיתָ לָנוּ"	(אבימלך)
בראשית כא, ט.	על הפסוק:	"וַיִּתְּרָא שָׂרָה אֵת בֶּן הָהָר הַמִּצְרִית... מִצְחִיק"	(ישמעאל)
בראשית כט, כז.	על הפסוק:	"מֶלֶךְ שָׁבַע זֹאת"	(לבן)
בראשית לא, יא.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר אֵלֵי מֶלֶךְ הָאֱלֹהִים בְּחִלּוֹם יַעֲקֹב"	(לבן)

בראשית לא, ז.	על הפסוק:	"וַאֲבִיכֶם הִתֵּל בִּי וְהִחֲלֹף אֶת מִשְׁכַּבְרֹתִי עֲשֹׂרֶת מַנִּים"	(לבן)
בראשית לא, ט.	על הפסוק:	"סֹרְפָה לֹא הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ"	(לבן)
בראשית לא, מג.	על הפסוק:	"וַיַּעַן לָבֹן וַיֹּאמֶר אֶל יַעֲקֹב הִבְנוֹת בְּנֹתַי"	(לבן)
בראשית לא, כט.	על הפסוק:	"לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע"	(לבן)
בראשית לא, נג.	על הפסוק:	"אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי יִצְחָק"	(לבן ובתואל)
ויקרא יט, יז.	על הפסוק:	"לֹא תִשָּׂא"	(כלל הרשעים)
במדבר כב, ו.	לאחר הפסוק:	"כִּי יִדְעֹתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ מִבְּרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר וַיֹּאֲר"	(בלעם)
דברים כה, יז.	הקדמה לפסוק:	"זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמָלֶךָ"	(עמלק)

רוח הקודש

בראשית ג, כג.	על הפסוק:	"וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֶּן עֵדֶן"	
בראשית ד, טז.	על הפסוק:	"וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי ה'"	
בראשית כז, ד.	על הפסוק:	"לֵה' הִנֵּרְאָה אֱלֹהֵי"	
בראשית יב, ט.	על הפסוק:	"וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ וְנִסְוֹעַ הַנִּגְבָּה"	
בראשית טז, יא.	על הפסוק:	"וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל"	
בראשית כא, ט.	על הפסוק:	"וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הָעַר הַמִּצְרִית"	
בראשית כז, ד.	על הפסוק:	"וַיַּעֲשֶׂה לִי מִטְעָמִים"	
בראשית כז, ו.	על הפסוק:	"וַיִּרְבֶּקֶה אֶמְרָה אֶל יַעֲקֹב בְּנֵה לֵאמֹר"	
בראשית כז, כד.	על הפסוק:	"וַיֹּאמֶר אֶתָּה זֶה בְּנִי עֲשֹׂ וַיֹּאמֶר אָנִי"	
בראשית כז, כז.	על הפסוק:	"וַיִּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיִּבְרַכְהוּ"	
בראשית כז, כט.	על הפסוק:	"וַאֲרִיֶּד אֲרוּר וּמִבְרָכֶיךָ בְּרוּךְ"	
בראשית כז, לג.	על הפסוק:	"וַיִּחְרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד מָאֵד"	
בראשית כז, לה.	על הפסוק:	"בָּא אַחִיד בְּמִרְמָה"	
שמות כד, יא.	על הפסוק:	"וַאֲלֵ אֲצִילִי בְּנִי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ"	
שמות כח, ל.	על הפסוק:	"וַתֵּת אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאוּרִים וְאֶת הַתְּמִיּוֹם"	
במדבר כז, כא.	על הפסוק:	"וַיִּלְכְּנִי אֱלֹהֵיךָ חֲכֵנוּ וַעֲמֹד וְשָׂאֵל לֹא בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי ה'"	
דברים יט, יד.	על הפסוק:	"לֹא תִסֵּיג גְּבוּל רֵעֶךָ"	
דברים לג, א.	על הפסוק:	"אִישׁ הָאֱלֹהִים"	

גילוי דעת

אודות הקו"ק בענין 'פשוטו של מקרא'

ה' אב תשפ"ג

דברתי היום עם הרה"ג ר' שלום פאללאק שליט"א הדיין דסקווער, ועם הרה"ג ר' משה מאיר בריף שליט"א אב"ד איבראן ובקשו ממני לפרסם בשמם:

שהם לא ראו את הנוסח של הקול קורא ולא חתמו עליה,
וגם לא ראו את החומש רק סמכו על מה שאמרו להם,
והם חוזרים בהם.

וכן אמרו לי רוב הרבנים שחתמו על זה שאין להם שום ידיעה אודות החומש, רק שכל כונתם היה רק שלא ישליכו את דברי רש"י לארץ, וכיון שבהקדמת פשוטו של מקרא כתבו להדיא שרש"י הוא עיקר הפירוש והפשוטו של מקרא לא נכתב אלא בתורת הוספה, אין להם על זה שום טענה.

גם הרה"ג ר' יוסף זילבער שליט"א הדיין דווינען במאנסי ביקש ממני שאשתדל לפרסם שהוא בדיעה אחת עם כל הרבנים המשבחים ומפארים את הפירוש פשוטו של מקרא שזיכה את הרבים בלימוד חומש בהבנה הראויה.

גם אנכי הקטן עברתי על כל דברי החומש פשוטו של מקרא בעיון ואוכל להעיד על עבודתם החשובה, ובנוסף לזה ידיעת המשך הפסוקים כפי פירושם הנכון מה שרש"י אינו מפרש, ובנוסף הליקוט הנפלא בלשון צח וקל משאר הראשונים והאחרונים, ומלא בעיניי אמונה ונפלאות ה' עפ"י דברי רז"ל באופן חזק מאד.

הכו"ח לכבוד התורה הקדושה ולומדיה.

נחום אבראהם דומ"ץ במאנסי

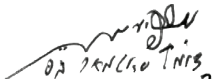
הבהרה וגילוי דעת

אודות החומש 'פשוטו של מקרא'

חודש מנחם-אב תשפ"ג

אנו חתמנו רק להצטרף לדברי הרבנים הגאונים חברי הביד"ץ דעיה"ק ירושלים ת"ו, שכתבו על הביאור 'פשוטו של מקרא' שנתחבר על ידי תלמידי חכמים ויראי שמים, שאין ללמוד בחומש הנ"ל עד שיחא מתוקן באישור הבד"ץ שליט"א.

ולרא' באנו על החתום

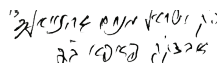
משה פריעדמאן
דומ"ץ קיט"ש בורו פארק

חיים אלעזר פריעדמאן
אב"ד מענקא

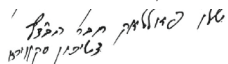

רפאל הלוי שארר
אבד"ק תפארת גדלי' וראש ישיבת וויזניץ

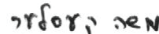
הק' ישראל מנחם גרינוואלד
אבד"ק פאפא בארא פארק

גם אני מסכים לפסק הבד"ץ שאחר שיתוקן יכולים ללמוד בזה אף לכתחילה, וע"ז בעה"ח

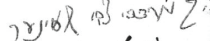
שלי' פאלעאק
חבר הבד"ץ דשיכון סקווירא

גם אני מסכים שכאשר יתוקן הספר ע"פ הוראת הבד"ץ דעיה"ק ירושת"ו יכולים ללמוד בו.

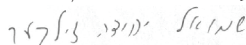
משה קעסלער
דומ"ץ וראה"כ וויזניץ מאנסי

אני מסכים לציית לדברי הבד"ץ, והכל על מקומו יבוא בשלום. ובכן אף ידי תחזקנה עמהם, ואצוה את ברכתי שיזכו להרבות תורה לישראל, ולהגדיל תורה ולהאדירה, ולא ירעו ולא ישחיתו אותם הרוצים להשיג גבולם, ע"י הוצאת שם רע ושמועות מזויפות על מעשי ידיהם, היל"ת. ובוודאי זכות לימוד רש"י באופן נאה ומבואר יעמוד לכל המסייעים להתברך בכל הברכות.

מרדכי צבי שטיינער
אב"ד בית מרדכי מאנסי

חתמתי על הקול קורא נגד החומש כפשוטו, לא בררתי בעצמי וסמכתי על הרבנים החותמים, אבל אם נראה דעת רבותינו הביד"ץ ירושלים שליט"א שהחומש כבר מתוקן ומהודר לכתחילה, אז בטלה ממילא חתימתי, והמחבר לא ידעתי, ושמעתי שהוא תלמיד חכם מופלג, וחלילה לא רציתי לבזותו ועמו הסליחה.

שמואל יהודה זילבער
דומ"ץ דקה"א אמונת ישראל
וקה"א תולדות יהודה פטישין